

Hradištský

Zpravodaj

1-2023

Hudebníci z Hradištko

Představujeme
vám nové
zastupitelstvo

5

Nejbližší záměry
obce Hradištko

12

Nevšední zážitky
kapitána norské
tuleňářské lodi

17

1
Ve čtvrtek 15. září byl na zámku u příležitosti 80. výročí vystěhování obce slavnostně odhalen reliéf sochy Vzдор násilí od akademického sochaře Josefa Vajceho.

2
Dne 11. listopadu udělilo Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska starostovi SDH Hradištko Pavlu Řepovi nejvyšší ocenění dobrovolných hasičů „Zasloužilý hasič“.

3
V neděli 27. listopadu proběhlo na nádvoří u zámku slavnostní rozsvěcení vánočního stromu. Návštěvníky přilákal bohatý jarmark, výstava fotografií a dekorací i tvořivé dílny pro děti.

4
V centru obce byla zrevitalizována lipová alej. Lípy byly odborně ošetřeny, nezdravé stromy odstraněny. Na dosadbu třinácti nových lip přispěla Nadace ČEZ.

5
V sobotu 17. září oslavilo SDH Hradištko 115. výročí založení sboru. Oslav se zúčastnily okolní hasičské sbory i přátelé z belgického Essenu.

6
I takového úlovku se dočkali členové školního rybářského kroužku. Největší kapr měřil 56 cm. Správce Pivovarského rybníku Tomáš Lorenc jim věnuje náležitou péči.

7
Stovky rodičů i prarodičů navštívily školu u příležitosti vánočního jarmarku, aby ocenili zručnost a šikovnost místních školáků.

8
V předvečer Štědrého dne se odehrál v centru obce živý betlém. Zapojilo se na 40 dobrovolníků, aby společně zazpívali a sehráli výjevy z vánočního příběhu o narození Ježíše Krista.

Milí čtenáři,

ráda bych se vám, kteří mne neznáte, představila jako staronová posila redakčního týmu. Na Hradištku žiji s krátkou pauzou od roku 1992 a pro moje tři dospělé děti je domovem. Mnoho let jsem učila ve zdejší škole a v zastupitelstvu obce jsem pracovala dvě volební období. Před neuvěřitelnými tříadvaceti lety jsem byla u vzniku prvních čísel Zpravodaje. Mám radost, že v osobě knihovnice Lucie Haškové získal Zpravodaj šmrnc a stal se samozřejmou součástí života naší obce. Nyní má jako místostarostka víc povinností, takže rozšíření redakčního týmu se nabízelo a já jsem za ně ráda.

Zpravodaj dostal díky štědrosti sponzora vylepšenou grafickou podobu a věříme, že se vám bude líbit. Budeme se snažit, aby vizuální stránka šla ruku v ruce s obsahovou a aby bylo každé číslo plné zajímavých textů.

Potěší nás, když se i vy budete podílet na přípravě Zpravodaje, budeme rádi za vaše příspěvky, podněty a nápady. Redakční rada není jen pro vyvolené, ale pro všechny, kteří se chtějí jakýmkoli způsobem zapojit. Vážíme si všech pravidelných příspěvateľů, ale i těch, kteří se odhodlají jenom někdy a čas od času se s námi podělit například o své vzpomínky na život v naší obci, který je dnes už minulostí, nebo přispějí zajímavým pohledem na nějaké aktuální téma.

Hana Hradilová

Obsah 1–2023

Zprávy z obce

Představujeme nové zastupitelstvo
Nejbližší záměry obce Hradištko
Zámek zdobí dílo sochaře Josefa Vajceho
Zemřel dlouholetý starosta naší obce
Místní poplatky se od Nového roku zvyšují
Pečujte o své přípojky
Schválený rozpočet obce Hradištko na rok 2023
Komentář k rozpočtu na rok 2023
Z jednání zastupitelstva obce
Cena vodného a stočného od ledna 2023
Hlavním oddacím dnem je pátek

Hudebníci z Hradištky

Vepsáno do notové osnovy
Dáma s kontrabasem
Zpěvačka obdařená hlubokým hlasem
Silent Scream (tichý výkřik)
rozhodně tiší nejsou
Zlomené pádlo pádluje už pětatřicet let
Když se varhany znovu rozezní

Rozhovor

Nevšední zážitky kapitána
norské tuleňářské lodi

Škola

Vánoční besídka po dvouleté pauze

Škola

Devátáci pomohli při charitativní sbírce

Společenská kronika

Vítání občánků 1. října 2022
Jubilanti v roce 2022

Hradištský talent

David Maxa hraje a zpívá v Dětské opeře Praha

Pamětníci vzpomínají

Rybníček na Hradištku

Sociální služby

Domov pro osoby se zdravotním postižením

Kultura

Novinky a změny v knihovně
Vánoční výstava na zámku
Advent v Pikovicích

Spolky

HraDítko nabízí dětem zábavu, rodičům pomoc v nelehké době
Kočárkem kolem Sekanky a na vyhlídku Sázava
Podzim byl pro hasiče relativně klidný
Úspěchy požárního sportu v Pikovicích

Z přírody

Houževnatý a odolný dub

Ve dnech 23. a 24. října 2022 proběhly komunální volby do obecních zastupitelstev. Místní voliči si mohli vybrat ze dvou volebních uskupení

a 22 kandidátů. Do zastupitelstva se dostalo pět nových členů. Postupně si na stránkách Zpravodaje představíme všechny zvolené zastupitele.

Zleva: M. Šafránková Bejkovská, V. Hašek, A. Branný, V. Čapková, J. Žemlička, R. Svobodová, J. Ferencej, L. Hašková, T. Pipota, L. Kostečková a R. Zděnek.

Zpravodaj obce Hradištko 1–2023. Vychází 27. ledna 2023. Vydává obec Hradištko pro obyvatele a rekreanty Hradištky, Brunšova, Pikovic a Rajchardova. Evidence MK ČR E 17527. Náklad 1 400 výtisků – zdarma. **Distribuce:** Česká pošta. **Tisk:** Tiskap, s.r.o. **Redakční rada:** Mgr. Hana Hradilová, Lucie Hašková, Bc. Rudolf Zděnek, Mgr. Klára Budilová, PhDr. Květa Šubrtová, Zdeněk Prošek, Mgr. Jana Chadimová. **Grafická úprava:** Ondřej Kahánek. **Adresa vydavatele a redakce:** Obecní úřad Hradištko, Ve Dvoře 1, Hradištko, IČ: 00241245, e-mail: redakce@hradistko.cz. V elektronické podobě je Zpravodaj na adrese: www.hradistko.cz. Uzávěrka příštího čísla je 10. března 2023.

www.hradistko.cz

Představujeme nové zastupitelstvo

Všem zvoleným kandidátům jsme položili tři otázky. Jako první se podělíme o odpovědi starostky a místostarostky.

1 Jaká byla vaše motivace pro kandidaturu do zastupitelstva?

2 Co byste chtěli změnit, udělat, vybudovat, na čem se podílet, kde vidíte těžiště své práce? Jinými slovy, až se budete za čtyři roky ohlížet, co by bylo (a věřím, že také bude) výsledkem vaší práce?

Radka Svobodová
starostka obce

1 Během uplynulého, dost nestandardního volebního období se podařilo připravit nebo rozpracovat celou řadu projektů. Ráda bych proto na tuto práci navázala, projekty dovedla k realizaci a podílela se na tvorbě nových. Soudní spory trvající 25 let, jejichž důsledkem byly opomíjené investice do rozvoje a údržby obce, nelze dohnat během tak krátké doby, jako je jedno volební období.

2 Vnímám, že lidé volají po větší informovanosti týkající se investičních záměrů v obci. Od nápadu nebo záměru k provedení proveditelnosti projektu je mnohdy dost složitá a dlouhá cesta. Ne vždy je proto možné záměr prezentovat ve fázi jeho rozpracovanosti. Přesto se budu snažit najít vhodný způsob pro větší informování a zapojení veřejnosti. Znáám realitu, proto jsme ani na volebních letáčích neslibovali nereálné – časově, kapacitně ani finančně. Jsem připravena maximálně se zasadit o to, aby naše obec byla i nadále atraktivním místem pro život a bydlení.

3 Tvé první starostovské období nebylo zrovna klidné, přineslo covid, vlnu válečných uprchlíků z Ukrajiny... Teď vstupuješ do druhého období (a už teď víme, že dalším velkým soustem je a bude energetická krize). Jaké poznání nebo zkušenost si z těch prvních krizí přinášíš do té současné?

Že čtyři roky hrozně rychle utečou. Vzpomínám, že ve funkci jsem začínala řešením kompletní uzavírky Benešovské před štěchovickým mostem. Přijde mi to už hrozně vzdálené. Téměř dva roky ukrojil covid a část dopady války. Do toho stěhování sídla úřadu spojené se stavebními úpravami zámku, nejprve pro výuku ZŠ, pak pro potřeby úřadu a také kompletní personální obměna. Přes to všechno nebo právě díky tomu bylo pro mě zásadní poznání, že mám kolem sebe vytvořen tým skvělých, profesionálních a spolupracujících lidí, na které se mohu spolehnout a kde je každý sám za sebe vždy připraven řešit i mnohdy nestandardní problémy a situace. I to bylo mou motivací pro pokračování ve funkci.

Lucie Hašková
místostarostka obce

1 Motivaci mám při každé kandidatuře stejnou – dlouhodobě mě zajímá veřejné dění a rozvoj naší obce a ráda jsem tohoto dění součástí. Taký se těším, že poznám nové lidi a získám další zkušenosti.

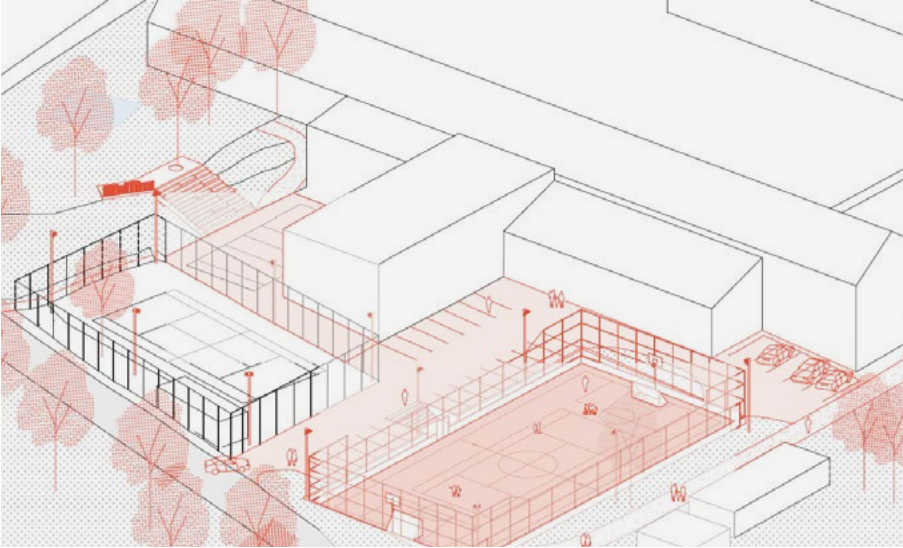
2 Mým velkým přáním je proměna dalších míst v centru obce – dobudování zámekého parku, oprava zdi a brány a přilehlého prostranství před zámkem.

3 Byla jsi dvě volební období řadovou zastupitelkou a nyní budeš pracovat na pozici místostarostky. V čem očekáváš největší změnu?

Především v časové náročnosti. Některé své dosavadní činnosti jsem přenechala jiným a s novými, které mi přibýly, se postupně seznamuji. Věcí, které je potřeba řešit, je opravdu hodně, od přerostlého trsu trávy po projekty za miliony. Každý z občanů má jiné priority a potřeby. Je to, jako když přijdu domů a mluví na mě všichni najednou. Ale i mé dcery chápou, že se na ně dostane postupně a někdy je dobré se připomenout.

Hana Hradilová

Nejbližší záměry obce Hradištko

Komunální volby bývají vždy milníkem v rozvoji obce, přimějí nás k bilancování a zamyšlení nad tím, jak si vedeme a kam směřujeme. Minulý Zpravodaj přinesl přehled realizovaných projektů, nyní si představíme, které akce připravujeme a co nás v nejbližších měsících čeká.

V minulém volebním období bylo jednou z priorit získání pozemků pro záměry obce. Majetkově se podařilo dokončit scelení pozemků v centru obce, na vykoupených pozemcích vedle sběrného dvora rozšířit jeho plochu, a především vykoupit pozemek mezi Rajchardovem a Hradištkem, o který obec usilovala několik let. Bez jeho vlastnictví nebylo možné realizovat zbývající část chodníku. S vlastnictvím pozemku však také obec získala plochu pro možné umístění nákupního objektu. S tímto záměrem stále pracujeme a prostřednictvím webových stránek obce budeme veřejnost informovat o aktuální situaci.

Sportovní možnosti

V loňském roce se podařilo vybudovat v centru obce dětské hřiště přede-

vším pro menší děti a letos, věřím, potěšíme zase ty starší realizací lezecké boulderingové stěny umístěné na jihozápadní straně hasičské zbrojnice směrem do veřejné zahrady. Další možnosti sportovního využití by mělo nabídnout multifunkční hřiště s umělým povrchem v prostoru před tělocvičnou, jehož dokumentace je dokončována. Obdobně jako výše uvedené akce i další záměry v centru obce jsou projednávány s památkáři. Je odsouhlasen postup provádění oprav brány a ohradních zdí okolo areálu zámku. K záměrům máme souhlasná stanoviska a jejich postupná realizace začne v letošním roce.

Opravy komunikací

V oblasti dopravy nad námi stále visí hrozba uzavření štěchovického mostu a jeho rekonstrukce. Průběžně komunikujeme se Středočeským krajem, který je zadavatelem projektu a výběrového řízení na zhotovitele stavby. V době uzávěrky v roce 2024. Pro zlepšení bezpečnosti v okolí školy bylo vypsáno výběrové řízení na zhotovitele úpravy přechodu a navazujících chodníků v okolí základní školy a stavba by měla být realizována v letošním roce. Stejně tak bude dopravním značením upravena plocha před Japekou. Projekčně je dokon-

čováno řešení napojení ulic Benešovské a Šlemínské s novou zastávkou autobusu a chodníkem vedoucím až k potravinám u Havlíčků. Termín realizace zde bude záležet na jednáních s Krajskou správou a údržbou silnic, protože záměr zasahuje do komunikace rekonstruované v roce 2019 a je zde tzv. pětiletá doba udržitelnosti projektu, po kterou nelze do předmětu díla zasáhnout. I nadále budeme pokračovat v postupné obnově komunikací v obci. V letech 2021–2022 se opravily komunikace za 7 mil. Kč, v r. 2023 jsou na obnovu a opravy vyčleněny 4 mil. Kč. Kromě výše uvedených záměrů připravujeme celou řadu dalších, prověřujeme jejich proveditelnost a dle potřeby se vyhotovuje příslušná dokumentace, např. přístavba mateřské školy s jídelnou pro základní školu, vybudování zázemí sálu a tělocvičny, revitalizace kempu v Píkovcích, obnova schodů ve všech částech obce, zkvalitnění nakládání s odpady, rozvoj a rekonstrukce vodovodní a kanalizační infrastruktury a jiné.

Participativní rozpočet

Rádi bychom vtáhli obyvatele do utváření místa, kde žijí, a proto chceme v tomto roce spustit participativní rozpočet obce. Obec vymezí část peněz z ročního rozpočtu a obyvatelé pak budou moci podávat návrhy, co by se mohlo za tyto peníze v obci vylepšit. Realizovatelné návrhy budou posouzeny dle nastavených kritérií a obyvatelé rozhodnou hlasováním o vítězném návrhu. Možná by to mohla být cesta, aby si někteří víc vážili svého okolí a věcí, které mají sloužit všem. Tady mám na mysli projevy vandalismu a bezohledné chování, které mě velmi trápí, a některé jeho projevy jsou nepochopitelné. Naposledy to např. byla poničená nově vysazená lípa v aleji před zámkem. Projektů je připravená celá řada a věřím, že rok 2023 bude opět „normální“ a bude se nám dařit je realizovat.

Radka Svobodová
starostka

Zámek zdobí dílo sochaře Josefa Vajceho

U příležitosti 80. výročí vystěhování naší obce za 2. světové války jsme zavzpomínali na dobu, kdy naši obec muselo opustit 1 022 místních obyvatel a Hradištko se začalo proměňovat na vojenské cvičiště zbraní SS. Na památku těchto událostí byl na zámku odhalen reliéf sochy Vzдор násilí.

Nacističtí okupanti zde postavili koncentrační tábor, kde našly smrt stovky nevinných mužů z různých koutů Evropy. K uctění jejich památky měl na konci 70. let minulého století vzniknout památník s pamětní a výstavní síní, který měly ozdobit tři sochy – Vítání, Vzдор násilí a Zastřelený. Jejich vytvořením byl pověřen akademický sochař Josef Vajce, rodák z Klatov. Jako první vznikla socha Vzдор násilí. Zadavatelům se však nelíbila, a to údajně proto, že vzdorující spoutaný muž mohl lidi nabádat k revoltě. K realizaci památníku nakonec vůbec nedošlo a socha zůstala u svého tvůrce na zahradě. Josef Vajce se později proslavil svými figurálními sochami velikánů – jeho sochu T. G. Masaryka najdeme v Praze na

Hradčanském náměstí, ale i v Mexiko City, v Petrohradě, Košicích nebo Užhorodě. Dále je autorem sousoší Jana Keplera a Tycha de Brahe před Keplerovým gymnáziem v Praze na Pohořelci nebo sochy J. A. Komenského v Berlíně. Josef Vajce zemřel v roce 2011.

Další osud sochy

Sochu Vzдор násilí darovala sochařova rodina městu Klatovy, kde byla umístěna před budovu bývalé věznice, která sloužila nacistům i komunistům v padesátých letech, jako památka obětem nespravedlivého věznění totalitních režimů. Rodina si ponechala pouze sádrový odlitek sochy Vzдор násilí, který se rozhodla darovat naší obci. Dne 15. září jsme tak přivítali sestru Josefa Vajceho Růženu Vankovou s jejími dětmi Šárkou a Viktorem a Martu Ustrulovou, sochařovu partnerku, a společně jsme slavnostně odhalili reliéf sochy v přízemí místního zámku. Jako by se tímto aktem uzavřel kruh celého příběhu o neuskutečněném památníku.

Lucie Hašková

Zemřel dlouholetý starosta naší obce

S Novým rokem obletěla naši obec smutná zpráva, že nás opustil bývalý dlouholetý starosta obce. Antonín Merta zemřel po delší nemoci 31. prosince 2022 ve věku 84 let.

Pocházel z Beskyd, kde se vyučil strojním zámečníkem a po studiu průmyslové školy v Kopřivnici pracoval v ostravském dole. Období vojenské služby ho přivedlo do Lešan. Zde se seznámil se svou budoucí ženou, se kterou bydlel nejprve v Teletíně a od roku 1976 na Hradištku. Vychovali jednoho syna. Vždy se zajímal o veřejné dění. V zastupitelstvu byl od roku 1990, nejprve jako místostarosta, v letech 1994–1998 a 2002–2018 vykonával funkci starosty. Během svého působení se zaměřil především na výstavbu vodovodu a kanalizace a rozšíření základní školy.

V paměti si ho uchováme jako velmi pracovitého člověka, kterému vždy záleželo na chodu a rozvoji naší obce. Stopy jeho práce budou nesmazatelně zapsány do historie Hradištká.

Lucie Hašková

Místní poplatky se od Nového roku zvyšují

Výše poplatků je stanovena obecní vyhláškou, kterou schvaluje zastupitelstvo obce a najdete ji na webových stránkách obce. Od 1. ledna 2023 dochází ke zvýšení poplatku za odpad i za psy.

Důvodem zvýšení poplatku za odpad je nárůst ceny svozu odpadu o 20 %, zvýšení skládkovacího poplatku, snížení slevy za skládkovací poplatek pro trvale hlášené občany obce, kterou nelze uplatnit na poplatek z rekreačních objektů, nárůst ceny za dopravu odpadu ze sběrného dvora a nárůst cen energií a pohonných hmot. Poplatek za psy byl za posledních deset let stále ve stejné výši, důvodem zvýšení poplatku jsou rostoucí náklady obce související se zajištěním čistoty veřejných prostranství.

Splatnost místních poplatků je každoročně do 31. března. Obecní úřad nerozesílá předpis úhrady místních poplatků za likvidaci komunálního odpadu a poplatku za psa. Občanům a vlastníkům nemovitostí, kteří mají registrovanou e-mailovou adresu, rozesíláme upozornění na splatnost počátkem března na e-mail. Pokud si nejste jisti svým aktuálním údajem zadané e-mailové adresy nebo chcete svůj e-mail nově registrovat, obraťte se prosím na obecní úřad nebo

využijte formuláře na webových stránkách obce:

www.hradistko.cz/obecni-urad/formulare

Roční poplatek za odpad:

- 800 Kč osoba s trvalým pobytem
- 1 200 Kč nemovitost bez trvalého pobytu

Roční poplatek za psa:

- 300 Kč za 1. psa
- 400 Kč za každého dalšího psa
- 200 Kč za 1. psa osob starších 65 let
- 300 Kč za každého dalšího psa osob starších 65 let

Poplatek za psa platí pouze trvale hlášené osoby. Do nemovitosti bez trvalého pobytu psa přihlásit nelze.

Místní poplatky mohou občané hradit:

1 bankovním převodem na číslo účtu č. 2925111/0100, variabilní symbol = číslo objektu nebo variabilní symbol sdělený na předpisu poplatku zasláný e-mailem, resp. připomenutím platby v roce 2022

2 v hotovosti na pokladně obecního úřadu v úředních hodinách (pondělí 8–11.30 a 12.30–18.30 hodin a ve středu 8–11.30 a 12.30–17.00 hodin)

V případě jakýchkoliv dotazů neváhejte kontaktovat obecní úřad na telefonním čísle 731 658 501 nebo e-mailem: podatelna@hradistko.cz

Pečujte o své přípojky

Každý vlastník nemovitosti by si měl v průběhu roku hlídat množství odebrané vody kontrolou stavu vodoměru. Povinností je platit veškerou vodu, která je vodoměrem zaznamenána a včasné odhalení nechtěných úniků tak může ušetřit značné finanční prostředky.

Rovněž doporučujeme pravidelné kontroly přepouštěcích ventilů bojlerů, protékajících toalet, kapajících kohoutků a podobně. Nezapomeňte také na správné zazimování vodovodní přípojky u rekreačních objektů. Je nutné vypustit z vodovodního systému veškerou vodu, dobře uzavřít venkovní šachtu a poklop přikrýt tepelnou izolací. Samotný vodoměr obalte vhodnou nevlhnoucí izolací. Chránit se musí i vodoměr, který je uvnitř objektu.

Občasnou péči vyžaduje i kanalizační přípojka, především omytí plováků proudem vody. U rekreačních objektů je při zazimování přípojky velmi důležité vyčerpát jímku na minimální hladinu. A samozřejmě je třeba zamezit tomu, aby do kanalizace nevnikly nežádoucí látky (např. chemikálie, oleje, vlhčené ubrousky a ostatní látky uvedené v seznamu v instrukcích provozu čerpacích stanic).

Veronika Skalová
referentka OÚ

Schválený rozpočet obce Hradištko na rok 2023

Příjmy

Daňové příjmy, poplatky a dotace	51 035
• daně z příjmu, DPH (RUD)	39 700
• daň z příjmu PO za obec	1 000
• odnětí půdy ze zeměd.půdního fondu	10
• poplatky odnětí pozemku	10
• místní poplatek za odpad	3 700
• poplatek za psy	150
• poplatek vstupné, veř. prostranství	15
• poplatek z ubytovací kapacity	20
• výherní hrací automaty, loterie	280
• správný poplatky	60
• daň z nemovitostí	5 100
• dotace	990
Nedaňové příjmy	4 005
• vodovodní řad a přípojky	800
• kanalizační řad a přípojky	800
• činnosti knihovnické	20
• ostatní záležitosti kultury	5
• sportovní zařízení ve vlastnictví obce	50
• bytové hospodářství	320
• nebytové hospodářství	250
• pronájem pozemků	100
• prodej pozemků	200
• využívání zneškodňování kom. odpadů	900
• činnost mísní správy	50
• příjmy z finačních operací	510

Celkem příjmy	55 040
---------------	--------

Rozdíl – Příjmy / Výdaje	4 694
Splátky úvěru	4 694

Rozdíl – Příjmy / Výdaje
Splátky úvěru0

Rozpočet obce Hradištko je na rok 2023 po započtení splátek jistin úvěrů stanoven jako vyrovnaný.

Výdaje

(uvedeno v tisících Kč)

Doprava	6 471	Bytové hospodářství	100
• oprava silnic	4 000	Nebytové hospodářství	150
• investice	1 940	Pohřebnictví	300
• dopravní obslužnost	531	Územní plánování	250
Vodovodní přípojky a řády, investice	1 980	Sběr o odvoz kom. odpadů, sběrný dvůr	8 255
Kanalizační přípojky a řády, investice	1 800	• svoz odpadů	6 090
Mateřská škola	3 680	• mzdy	1 615
• příspěvek MŠ	1 880	• investice	300
• služby a opravy	1 200	• materiál, opravy, údržba	250
• MŠ investice, projekty	600	Rezerva pro krizové situace, rozhlas	100
Základní škola	4 050	Údržba obce	2 509
• příspěvek ZŠ	3 900	• mzdy	1 859
• služby a opravy	150	• materiál, opravy a údržba	650
• ZŠ investice, projekty	0	Zásahová jednotka SDH	660
Knihovna	727	• provoz, opravy, služby, běžné výdaje	660
• mzdy	343	Odměny zastupitelstva	1 965
• knihy, materiál, nájemné, služby	384	Volby	40
Kultura, cestovní ruch	190	Činnost veřejné správy	5 214
Zpravodaj	170	• mzdy a dohody	2 704
• mzdy	40	• investice, projekty	200
• materiál, služby	130	• DHIM, materiál a opravy	300
Ostatní záležitosti kultury, mzdy	80	• elektrická energie	500
Tělocvična, společenský sál	1 670	• poštovné, telekomunikace	100
• mzdy	52	• cestovné, školení, příspěvky zam.	100
• investice	500	• pohoštění	120
• materiál, služby, opravy	1 118	• neinvestiční příspěvky (sociální)	120
Veřejné osvětlení	2 050	• nájemné	20
• elektrická enrgie, opravy, služby	1 750	• transfery obcím, organizacím	100
• investice	300	• IT služby	300
Komunální služby a územní rozvoj	5 933	• ost. služby (právník, geodeti, výb.říz.)	650
• výkup pozemků, budov, projekty	1 900	Výdaje z úvěrových operací	782
• opravy, služby, el.energie, ostatní	2 800	• úroky placené bance	732
• platby daní a poplatků, ostatní	50	• služby peněžních ústavů	50
• transfery neziskovým org., obcím	65	Pojištění nespecifikované	120
• transfery spolkům	1 118	Platby daní a poplatků	1 100

Celkem výdaje50 346

Komentář k rozpočtu na rok 2023

Od roku 2021 máme rozpočet pro účely úřední desky v základním členění, v případě příjmů daňové, nedaňové, kapitálové a dotace; výdaje kapitálové (investice) a provozní (materiál, opravy, platy). Rozpočet je na rok 2023 po započtení splátek jistin investičních úvěrů z let minulých schválen jako vyrovnaný. Podrobnější členění rozpočtu je na webových stránkách obce.

Příjmy jsou závislé především na podílu z výběru daní České republiky, každá obec má svůj podíl, koeficient, tzv. rozpočtové určení daní (RUD). Oproti roku 2022 raději s ohledem na zásadu opatrnosti ponížujeme o 8 %.

Ve výdajích jsou v rozpočtu mimo běžného provozu zahrnuty částky určené na opravy silnic, chodníků a parkoviště u školy v ulici Pikovická, výměna krytiny na objektu školky, oprava části zámecké zdi, rekonstrukce zámecké brány, oprava tělocvičny a společenského sálu, horolezecká stěna, architektonická soutěž. Samozřejmě je započítán příspěvek na provoz školy a školky, finanční podpora spolků a organizací a nově částka 300 tisíc Kč na participativní rozpočet. V případě vodovodu a kanalizace jsou tu promítnuty plánované práce na Holém kopci, kde bude vyhlášeno nové výběrové řízení. Hospodářská činnost (vodné a stočné) se v rozpočtu již nezobrazuje.

Tomáš Pipota
předseda finančního výboru

Schválený rozpočet a rozklikávací rozpočet najdete na:

www.hradistko.cz/samo-sprava/rozpocet-obce

Z jednání zastupitelstva obce

Zastupitelstvo obce schválilo:

- Změnu č. 6 územního plánu sídelního útvaru Hradištko.
- Jmenování zastupitele Ing. Antonína Branného pro pořízení územního plánu pro volební období 2022–2026.
- Záměr prodeje pozemku p.č. 844/2, zahrada, o výměře 80 m² odděleného z pozemku p. č. 844. Kupní cena činí 56 000 Kč.
- Veřejnou finanční podporu spolků, organizací a fyzických osob z rozpočtu obce Hradištko na rok 2023 ve výši 1 117 547 Kč a neinvestiční transfer neziskové organizace Farní charita Starý Knín pro rok 2023 ve výši 60 000 Kč a neziskové organizaci Centrum sociálních služeb Hvozdy ve výši 5 000 Kč.

- Podání žádosti o dotaci na Ministerstvo kultury na projekt „Modernizace technického vybavení Obecní knihovny Hradištko“.

- Dodatek č. 1 a 2 ke Smlouvě o dílo č. 2807/2022 „Výměna vodovodního řádu a části přípojek v ulicích Na Ovčíchách a Šlemínská“, kterým se navýšila cena díla na celkových 5 068 147,80 Kč bez DPH, 6 132 458,84 Kč včetně DPH (z původních 4 996 386,80 Kč bez DPH, 6 045 628,03 Kč včetně DPH).
- Obecně závazné vyhlášky č. 01/2022 a 02/2022 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství a o místním poplatku ze psů.

- Cenu vodného s platností od 1. ledna 2023 pro obec Hradištko ve výši 51,81 Kč/m³ bez DPH a cenu stočného s platností od 1. ledna 2023 ve výši 45,45 Kč/m³ bez DPH.

- Měsíční odměny neuvolněných členů zastupitelstva s platností od 1. ledna 2023, pro neuvolněného místostarostu 35 751 Kč, pro neuvolněného předsedu výboru nebo komise 3 972 Kč, pro neu-

volněného člena výboru nebo komise 3 311 Kč a pro neuvolněného člena zastupitelstva 1 986 Kč. Poskytnutí zaměstnaneckých výhod (benefitů) dle směrnice č. 2/2022 uvolněným zastupitelům obce.

- Rozpočty MŠ a ZŠ Hradištko a střednědobé výhledy rozpočtů na roky 2024–2025 těchto příspěvkových organizací.

- Rozpočet obce Hradištko na rok 2023. Příjmy jsou rozpočtovány ve výši 55 040 tisíc Kč a výdaje ve výši 50 346 tisíc Kč. Splátky jistin úvěru představují částku ve výši 4 694 tisíc Kč. Rozpočet obce Hradištko je na rok 2023 po započtení splátek jistin úvěrů stanoven jako vyrovnaný. Dále byl schválen Střednědobý výhled rozpočtu obce Hradištko na roky 2024–2027.

Zastupitelstvo vzalo na vědomí:

- Informaci o poskytnutí dotace z Nadace ČEZ na dosadbu lipové aleje v ul. Pikovická, ve výši 91 000 Kč.

- Stanovení času pro konání sňatečných obřadů: pátky 13.00–15.00 hodin s účinností od 1. 1. 2023. Sňatečný obřad je možné uskutečnit také v jiném čase, správní poplatek za vyhovění těmto žádostem je 1 000 Kč.

- Informaci starostky obce o přijetí finančního daru ve výši 20 000 Kč pro Obecní knihovnu Hradištko a Klub deskových her hRáj na nákup knih a deskových her pro děti a mládež.

Kompletní znění usnesení najdete na:

www.hradistko.cz/samo-sprava/dokumenty-zastupitelstva

Cena vodného a stočného od ledna 2023

Od 1. ledna 2023 se zvyšuje cena za vodné a stočné. Cena vodného je stanovena na 57 Kč za 1 m³ a cena stočného na 50 Kč za 1 m³ (včetně DPH). Tuto cenu projednalo zastupitelstvo na veřejném zasedání 14. prosince 2022.

Důvod zdražení je jednoduchý, všechny vstupy jsou vyšší. Nejvíce elektrická energie, zhruba 2,5násobek původní částky, dále mzdové náklady, opravy a platby za správu externí organizaci. Dokupovaná voda z Posázavského vodovodu je také zdražena. Do kalkulace správně vstupují odpisy, a pokud bychom je tam počítali, cena se dostane mnohem výše. Plánujeme v rámci vodného a stočného pro rok 2023 hospodářský výsledek ve ztrátě. Proto se musíme připravit na každoroční postupné zdražování. (Pro porovnání cena vodného pro rok 2023 je v Praze 65,42 Kč za 1 m³ a stočného 62,76 Kč za 1 m³.)

A dovolím si předpovědět, že nás jednou bude čekat trojsložková cena – poplatek za připojení k řádu (jako platba za jistič u elektrické energie), cena za běžné odběry a cena za odběry nad běžný limit.

Tomáš Pipota
předseda finančního výboru

Hlavním oddacím dnem je pátek

Od 1. ledna 2023 se mění čas pro konání slavnostních obřadů, zejména sateb. Oficiálním dnem bude pátek v čase od 13 do 15 hod. Co to znamená pro ty, kteří chtějí mít svatbu v sobotu?

V posledních letech se zvýšil počet sňatků uzavíraných v katastru naší obce, který souvisí nejen s rostoucím počtem obyvatel, ale i s tím, že obřadní síň místního zámku s krásnými freskami barokního malíře J. V. Spitzera je pro konání těchto slavnostních příležitostí vyhledávaným místem. Svatby se nejčastěji konají v pátek a v sobotu, v některých měsících téměř každý týden, což je časově náročné pro matrikářku i oddávající. Proto jsme se rozhodli omezit oficiální oddací den, tak jak to umožňuje zákon o matrikách. Těm, kteří plánují svatbu v jiný den, vydáme vstříc dle našich časových možností a po uhrazení poplatku ve výši 1 000 Kč (dle Sazebníku přílohy zákona o správních poplatcích). Poplatek ve stejné výši se platí i v případě, že chtějí snoubenci uzavřít manželství na jiném místě v katastru obce, než je obřadní síň na zámku. Dobrá zpráva je, že se poplatky nescítají, proto ti, kteří chtějí mít svatbu

například v sobotu doma na zahradě, zaplatí pouze 1 000 Kč.

Věříme, že toto omezení neodradí snoubence od uzavření sňatku právě v naší obci a že ocení vstřícné jednání i individuální přístup při řešení formalit, které svatbě předcházejí, i při obřadu samotném.

Lucie Hašková

Vepsáno do notové osnovy

Zpočátku se zdálo, že v hudebním tématu bude pěkně od každého trošku. Country kapela, rock, dáma s kontrabasem, zpěv populární a jazzový a varhanář, co diriguje sbory. Jak se ale rubrika začínala plnit, jednotlivé příběhy se začaly propojovat. Nevím, kolik žen jste viděli hrát na basu, ale na Hradištku máme hned dvě. Když mi jedna z nich, Zdenka, řikala, že si chodí zahrát do Štěchovic dechovku ke Zdeňku Řehořovi, ke kterému chodí hrát rock bubeník ze Silent Scream, řikala jsem si, že větší kotrmelec bych nevymyslela. Dáša Mlíková z rockové kapely vyrostla na country a mnoho z těch, kteří zpívali nebo hráli pod vedením Petra Nožiny v Laudato sii, se jinak věnovali všem jiným hudebním žánrům než duchovním skladbám. Všechny tyto příběhy, vepsané do pěti linek notové osnovy, však spojuje láska k hudbě. Přeji vám, ať vás jejich příběhy potěší. Tak jako mně bylo milé si s nimi – pro vás – povídat.

Téma zpracovala a připravila
Hana Hradilová

Dáma s kontrabasem

Zdenka Matoušková dostala do vínku lásku a talent k muzice od tatínka, který byl profesionálním muzikantem. Hrál ve vojenské kapele na klarinet a basklarinet. Uměl ale i na housle, klavír a akordeon, který po něm zdědila.

Jako malá chodila do hudebky na zpěv, ale nebavilo ji to a prý ani nešlo. Často doma muzicírovali při různých příležitostech, o svátcích a narozeninách a Zdenka na to moc ráda vzpomíná. V nějakých čtrnácti letech na dětském táboře vzala do ruky kytaru a rychle se naučila doprovázet písničky k táborovým ohňům. Strýc, který také aktivně hraje, jí tenkrát navrhl, jestli nechce zkusit kontrabas. Dostala tedy basu zapůjčenou na rok a když tatínek viděl, že to myslí vážně, tak ji Zdence koupil. To jí bylo devatenáct let.

Hudba pro ni měla kouzlo od dětství. Vypráví, jak jako pětiletá holčička slyšela hrát z hospody písničku Zrádný banjo a tak se jí to líbilo, že nemohla odejít a stála pod oknem, dokud muzikanti nedohráli. A jak se jí tahle vzpomínka vrací pokaždé, když dnes tuhle písničku někde hraje.

Do zdejšího kraje začala jezdit nejprve na chatu s bývalým manželem a žije tu už více než 30 let. Tenkrát přišli na Pervídlo, kde muzikanti hráli a neměli basu. Zptala se, jestli nechtějí, aby někdy přišla. Hned za týden už byla „jejich“.

Hrávala s kapelou Nijak, která se rozpadla odchodem většiny členů do hudebního nebe. Také ona vzpomíná s láskou a velkým respektem na výborné muzikanty V. Chadimu, O. Zemana a L. Buriánka, se kterými se potkala nejen tam, ale také v souboru Laudato sii Petra Nožiny. S velkým zaujetím vypráví, jak si zahrála s romskou kapelou nebo o dojemných chvílích při vystoupení v domově pro seniory se starou paní – původně profesionální zpěvačkou.

Pak teprve přišel Pražec. Ten sice vznikl už před 35 lety, ale když jim před 8 lety vypadl basista, začala s nimi hrát. Hrají především vlastní tvorbu pro klubové publikum a ze všeho nejraději v Salmovské literární kavárně v Praze. Tenhle klub má nejen pro ni atmosféru a historii.

Když ale zajdou zahrát do hospody, hrají to, co lidé znají a chtějí slyšet. Hlavně se prý musí dát od každého trochu, jinak to lidi nebaví. Moc ráda se dívá, jak se i největší škarohlídi usmějí, když slyší něco, co se jim líbí.

Občas si chodí zahrát se Zdeňkem Řehořem ze Štěchovic, je to muzikant každým coulem, ačkoli ani on se hudbou neživí. Duší je to rocker, který si ale hraje i lidovky. Proto ji dost překvapilo, když se na ni obrátil s dotazem, jestli si s ním nechce zahrát dechovku. A protože na ní vyrostla, souhlasila. Hrají jen tři, ještě s bubeníkem. „Chodím si tam vyčistit hlavu,“ říká a dodává, že hudba jí vždycky pomohla v těžkých životních situacích.

Sama poslouchá Vivaldiho, Beethovena, Mozarta, má ráda i dechovku, dobrý pop, starší repertoár D. Landy, také starou židovskou hudbu, která jí učarovala, vypočítává... vlastně kromě techna skoro všechno.

Velkou radost má z vnučky Nely, která hraje na klavír a krásně intonuje, ráda si s ní zpívá a moc si to spolu užívají. Kdo ví, třeba jednou také ona vezme do ruky kontrabas a bude vzpomínat, jak ji k muzice přivedla babička Zdenka.

Zpěvačka obdařená hlubokým hlasem

Josefína Čermáková vyrůstala na Hradištku v rodině múzami obdařené, a tak není divu, že jablko padlo přímo pod strom. Už na základní škole se projevily její umělecké sklony a kdo viděl její divadelní vystoupení v dramatickém kroužku, nemohl zapochybovat, že ji to potáhne na prkna, která znamenají svět.

První pěvecké zkušenosti sbírala v souboru Bambini di Praga, ale ve sborovém zpěvu se nenašla. Sama říká, že ji to vůbec nebavilo a vlastně ani nevěděla, že umí zpívat. Zato učitel hudební výchovy ze štěchovické základní školy, pan Bajer, v ní talent viděl a u něj absolvovala

první lekce zpěvu. Když se pak dostala na pražskou konzervatoř (po čtyřech letech – maturita, po šesti letech – absolutorium), byla její další cesta narysovaná. Kromě populárního zpěvu se učila ještě ten jazzový u Agnieszky Twardoch (z Ježkovy konzervatoře).

Po maturitě nastoupila do zaměstnání a práci u dvou zaměstnavatelů kombinuje s hudební kariérou. Obě její práce jsou pochopitelně svázány s hudbou. Jeden den v týdnu učí děti zpěv v základní umělecké škole. Druhý (celý) úvazek má ve speciální škole. Pracuje jako asistentka s dětmi s těžkým kombinovaným postižením – nepřekvapivě na poli muzikoterapie. Doplnila si vzdělání a říká, že v této roli studenta byla dokonalým „šprtem“ a práce ji pořád velmi baví.

Těžištěm její umělecké práce je kapela Napořád. Když se obměnilo složení skupiny Chinaski, jeden z jejích bývalých členů Ondřej Škoch Josefinu oslovil se svým novým hudebním projektem, ve kterém chtěl mít zastoupeny dva mužské a dva ženské hlasy. Do čtveřice přizval ještě zpěvačku Barboru Fialovou (Josefinu spolužačku z konzervatoře, která je profesionální zpěvačkou a hraje také v muzikálech např. v Karlíně či v ABC) a Petra Kužvarta (trumpetistu ze Šumavistu a posléze z Chinaski), a vznikla tak kapela Napořád. Bohužel se trefili těsně na začátek covidu, takže šlo všechno pomaleji, než plánovali. Čas, který tím získali, věnovali tvorbě.

Během pandemie natočili asi dvacet písní a z nich pak vybírali pro první desku „Láska je nejvíc“. Ačkoli sama říká, že název je klišé, deska je o mnoha podobách lásky, včetně té rodičovské. Vznikla díky sponzorovi ve spolupráci se špičkovým britským producentem Clintem Murphym a spolupráci s ním Josefinu popisuje jako velmi profesionální, pečlivou a veskrze obohacující. Textařsky jsou pod písněmi podepsáni zejména V. Hlobil, B. Fialová, A. Škochová a O. Rechner a o jejich textech Josefinu velmi hezky vypráví, některé jsou skutečné básně (...na listech stromů čtou dopisy spadlý z nebe...). Hudebně se spolupodílí

všichni. Josefinu říká, že když ji hudební motiv napadne, třeba když jde běhat, prostě si ho nahraje do telefonu a běží dál. V nejbližší budoucnosti plánují připravit k již vydané desce klipy, což bude práce na několik měsíců.

Občas si „odskočí“ i k jazzu a zazpívá si s uskupením crossover quintet na koncertech, určených zpravidla pro klubové publikum. Tahle technicky velmi těžká disciplína ji v loňském roce přinesla pozvání na Bohemia jazzfestival. A pak má ještě kapelu Jozie, se kterou hrají soul a blues. Termíny koncertů najdete na www.kapelanaporaad.cz a na sociálních sítích pod hesly: crossoverq, jozie. music a kapelanaporaad.

Poslouchá mnoho hudebních žánrů. Má ráda hudbu 60. let, velmi blízko má k blues a soulu, k čemuž je její hluboký a plný hlas jako stvořen. Mezi své hudební vzory by bez váhání zařadila takové legendy, jako jsou Ray Charles, Aretha Franklin nebo James Brown.

„Hudba mě musí zasáhnout, musí to být o emocích, které jsou tu právě tady a teď, v tu chvíli není na světě nic jiného, žádné starosti a tohle bych chtěla posluchačům dávat. Silu přítomného okamžiku a oslňující kouzlo hudby.“

Silent Scream (tichý výkřik) rozhodně tiší nejsou

Kapela hraje hlavně pop-rock a ačkoli má na svých webových stránkách napsáno, že je pražská, mají její členové s Hradiškem mnoho společného.

Samotný název kapely nesouvisí se stejnojmenným kultovním filmem, ale vzešel z ankety fanoušků na facebooku. Kapela vznikla v roce 2010 a její složení se v průběhu let proměnilo. Ze stávajících pěti členů má domov na Hradištku už jen zpěvačka a klávesačka Dáša Mlíkovská, která sem jezdila nejprve jako dítě s rodinou na chatu a před deseti lety se jí stalo domovem.

Klip k písničce „Světlo“ se natáčel přímo na Hradištku.

Bubeník Ondřej Kubík sem také jezdil na chatu a donedávna tu trvale bydlel se svou rodinou, kytarista David Matějašek zase jezdí za dědečkem do Pikovic. Takže opravdovými Pražáky jsou jen baskytarista a zpěvák. V Praze ale má kapela zkušebnu a všichni také svá civilní zaměstnání.

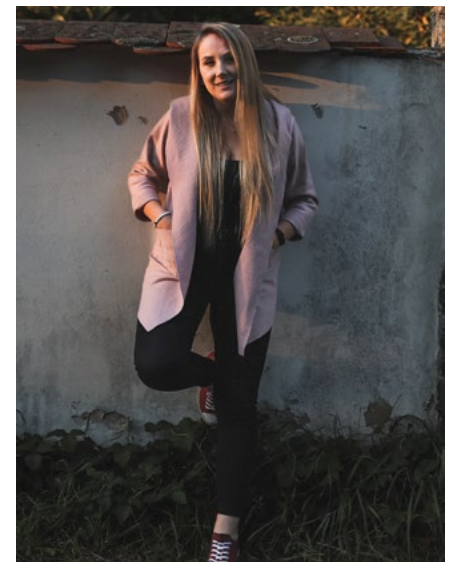
Skupina hraje původní tvorbu, hlavně pop-rock, ale vlastně od každého trochu, od popu a rocku, přes funky až k punku. Zatím vydali tři EP (Plavba v roce 2015, Osudy a Stroj času v roce 2017) a tři singly, čtvrtý s názvem „Tak se neptám“ vydávají právě v těchto dnech a pátý se připravuje. Na jejich webu můžete najít odkazy na youtube a podívat se i na klipy, které k nim natočili. Ten k písničce „Světlo“ se natáčel přímo na Hradištku.

A možná v dalším také najdete známá místa, nebo zdejší školáky, kteří si v jednom z nich zahráli. Na svém kontě mají mimo jiné vítězství v soutěži mladých kapel „Škola-Rocku“ a první místo v hitparádě „MaxParáda.“

Dáša Mlíkovská zpívá a hraje na klávesy. Do kapely přišla v roce 2018 původně na záskok, a jak už to chodí, zůstala natrvalo. Hudba ji provází od dětství. Večer místo pohádky bývala před spaním písnička a noty prý uměla dřív než psát. Deset let zpívala se sborem Rolnička Praha pod vedením Karla Virglera a vzpomíná na to jako na svou nejlepší hudební průpravu. Má za sebou i několikaleté účinkování v muzikálech, v souboru, který vznikl při jedné z pražských škol. Kromě toho píše texty. Když jsem se ptala na největší úspěch, chvíli přemýšlela a pak skromně dodala: „Možná...“

můj text (přeložený do angličtiny) zazněl v roce 2017 na celosvětové soutěži „The Biggest Talent“ v Las Vegas a zpěvák Lukáš Vondráček s touhle písní skončil na 3. místě.“

Bubeník Ondřej Kubík k muzice nasměroval starší bratr, který hrál také na bicí. On sám poslouchá tvrdší muziku, zejména metal, a tak volba nástroje byla docela pochopitelná. Do kapely přišel pár let po jejím vzniku. Hudbu vnímá jako koníčka a je rád, když vidí, že publikum jejich hraní oslovilo. Tréma už je prý dávno pryč a hudba je pro něj relaxací.

V covidu kapela streamovala a odezva prý nebyla vůbec špatná. V běžných časech odehrají osm až deset koncertů ročně, poněkud více v pražských klubech. Dříve hráli i na zábavách a mohli jste je slyšet v Rozmarné nebo u místních hasičů. Nejbližší koncerty najdete na jejich facebookových či webových stránkách. V lednu se chystají představit také pátý singl „Mám rád country“, který se u fanoušků setkal s úspěchem. Tenhle veselý song stojí na pomezí žánrů a z klasického stylu kapely je trochu úkrokem stranou, country to však není. Ale vzhledem k tomu, že někteří členové kapely na tomhle stylu vyrostli, možná se časem propracují k tichým výkřikům i v nějakém docela vzdáleném hudebním žánru.

Zlomené pádlo pádluje už pětatřicet let

Zleva: kapelník Zdeněk Čenda Janoušek (kytara a zpěv), Zuzka Bartoňová (kontrabas a zpěv), Jiří Mustá Sedláček (mandolína a zpěv), Ladislav Ladzi Moravec (sólová kytara a zpěv) a Zbyněk Fléga Bartoň (pětistrunné banjo a zpěv)

Název dostala kapela už dávno, když spolu začali soustředěněji hrát a usoudili, že už by si měli začít nějak říkat. A protože to bylo zrovna období, ve kterém na svých vodních vandrech zlomili několik pádel, název přišel stejně spontánně a rychle se vžil.

Jak už název napovídá, členové téhle hudební skupiny jsou vodáci a k přírodě i trampingu mají blízko. Jejich aktivní muzicírování je tak přirozeně spjata s prostředím táborových ohňů a vodáckých kempů.

Hrají hlavně bluegrass, svižnou muziku, ke které patří banjo, původní inspirací jim byli např. Greenhorns (Zelenáči), Rangers (později Plavci) nebo Michal Tučný. Hráli začali někdy okolo roku 1987 poté, co kytarista a kapelník v jedné osobě Zdeněk Janoušek oslovil kolegu z práce, který přivedl další své známé muzikanty a spontánně vznikla kapela. Zdeňkova dcera Zuzka se přidala o pár měsíců později s kontrabsem a v kapele se poznala i se svým budoucím manželem Zbyňkem Bartoněm, který hraje na pětistrunné banjo. Název dostala kapela už dávno, když spolu začali soustředěněji hrát a usoudili, že už by si měli začít nějak říkat. A protože to bylo zrovna období, ve kterém na svých vodních vandrech zlomili několik pádel, název přišel stejně spontánně a rychle

se vžil. Kapela hraje dodnes v prakticky nezměněném složení, a přestože tři členové jsou z jedné rodiny, ponorkovou nemoc nemají. Naopak jsou rádi, že tráví čas spolu. Hrají na vandrech, ve vodáckých kempech, na svatbách a oslavách, na country bálech a taky po hospodách. Také oni mají muziku jako koníček, vedle svých civilních profesí. Teď, když jim odrostly děti a mají víc času, objevili se také na několika menších festivalech, absolvovali například bluegrassovou dílnu, aby se zdokonalili v technice.

S Hradiškem jsou spjati už dlouhá léta. Zbyněk jezdil na Hradištka jako dítě na víkendy a na prázdniny do domku, který tu jeho dědeček postavil už před válkou. Pak sem jezdili společně i se Zuzkou, a nakonec se sem před sedmi lety přestěhovali natrvalo.

Zuzka se Zbyňkem říkají, že motivující chvíle zažívají, když hrají třeba v kempu

nebo v hospodě a vidí, že mají radost ti, kteří je poslouchají. Nebo když náhodní posluchači ze starší generace do slova omládnou při poslechu písniček, které z mládí znají. Až je uslyšíte hrát na Pervidle, zkuste si přisednout. Jak je vidět, i se zlomeným pádlem se dá plout hodně dlouho.

Když se varhany znovu rozezní

Petr Nožina se vyučil varhanářem a opravuje kostelní nástroje po celé republice. Založil a vedl několik, většinou chrámových, sborů a hudba je mu prací i koníčkem.

V rodině, ve které vyrostl, hráli a zpívali všichni. Rodiče zpívali ve sboru a také doma se často muzicírovalo při rodinných setkáních a oslavách. Do notové osnovy celý život vlétá hlavně zpěv a tóny varhan. Petr s bratry a strýcem v mládí prošel různými soutěžemi ve zpěvu. Už v 60. letech zpíval s jedním chrámovým sborem Hniličkovu jazzovou mši dokonce se samotným G. Bromem, se souborem Giovanni u sv. Kříže Na Příkopě nastudovali v roce 1968 Jesus Christ Superstar ve vlastním překladu a pak přišla normalizace a bylo na nějakou dobu těžko. V 80. letech, už ve štěchovickém kostele, nastudoval se sborem farníků barokní koledy, pak přidali různé pastorely a velikonoční pašije. Na koledy v rytmu country si přizval i muzikanty, kteří hráli na osadách u ohňů a po hospodách.

Petr (stejně jako jeden z jeho bratrů) se vyučil varhanářem (v pražské Organě), třetí z bratrů opravoval klavíry. Na otázku, jestli varhanář musí být také

varhaníkem, odpovídá s nadsázkou a se smíchem (který je mu ostatně vlastní), že varhaník chodí varha-ničit a varhanář nástroj opravuje. Na varhany se prý musí hrát, aby stárly pomaleji a také červotoč nemá rád průvan a vibrace. Když se v roce 1978 přistěhoval z Prahy, nejprve se pustil do opravy varhan v kostele ve Štěchovicích za pomoci V. Glasnáka, to bylo ještě za P. Lobkowitze. Pak se ukázalo, že už 20 let nehrají velmi staré varhany na Slapech (pocházejí z 18. století), které byly původně v klášteře na Zbraslavi, a došlo i na davelský nástroj. Po roce 1989 si založil živnost a opravou varhan se začal zabývat profesionálně. O své práci vypráví s velkým zaujetím a láskou, sic je to práce nelehká. Za nástroji musíte cestovat, v kostelích bývá zima, vlhko a průvan, použité technologie se podle doby vzniku nástroje hodně liší a každý nástroj je originál. Zejména po letech komunistického zanedbávání byly navíc mnohé v žalostném stavu.

Za hudebně nejkrásnější období považuje časy prožité s uskupením Laudato Sii. Na konci 90. let k pěti členům své rodiny (kterými obsadil všechny čtyři hlasy a mnoho nástrojů) přidal několik farníků a pro další muzikanty a zpěváky sáhl i do okolních vsí. Vznikla tak

různorodá skupina, kterou spojovala láska k hudbě. Členy tohoto uskupení byli všichni Nožinovi, Z. Matoušková, E. Žemličková, J. Suk, L. Kůtková, R. Hacerková, S. Hnyk, V. Šimonová, J. Jelínek, Nožičkovi a další, s velkou láskou vzpomíná na výborné muzikanty V. Chadimu, O. Zemana a L. Buriánka (kteří už nás kontrolují shůry). Koncertovali v místních kostelech, v domovech důchodců, zařízeních pro postižené a na charitativních akcích. Mohli jste je slyšet i na hradištském zámku, v okolních vsích nebo na některé z ostrovských poutí. Za velkou poklonu považuje vyjádření Petra Ebena (hudebního skladatele, otce Marka Ebena), jehož Truvéřskou mši nastudovali u příležitosti velkých oslav milénia Ostrovského kláštera v roce 1999, který po vystoupení pronesl: „To je poprvé, co slyším, že to někdo zahrál tak, jak jsem to napsal.“

Když se ho ptám na nějaký opravdu výjimečný nástroj, který opravil, nechce žádný vyzdvihnout, ale jednu libůstku přece zmíní. V Srbské Kamenici opravoval jedny z varhan, které zachraňoval Marcel Hrubý. Do tamního kostela sv. Václava pak byly dovezeny ještě druhé a pořádají se tam koncerty pro dvojce varhany. Tuto neobvyklou příležitost vyhledávají varhaníci z celého světa.

Nyní už je v důchodu, ale řemeslo po něm převzal syn. A Petr mu občas chodí pomáhat a vrací život starým nástrojům společně. Největší radostí prý je, když se nástroj, který byl téměř odsouzen k zániku, znovu rozezní. Rukama mu jich prošlo po celé zemi přes dvě stovky a z toho nějakých padesát v opravdu zoufalém stavu. A hrají všechny. Dodnes.

PS: Hned když jsme začali připravovat hudební téma tohoto čísla, ukázalo se, že mezi námi žije tolik zpěváků a muzikantů, o kterých bychom rádi napsali, že se všichni do jednoho vydání nevejdou. Už teď je jisté, že se k tématu vrátíme. Pokud víte o někom, kdo by příště neměl chybět, napište nám do redakce.

Hana Hradilová

Nevšední zážitky kapitána norské tuleňářské lodi

Jeho život by mohl být předlohou dobrodružného románu. Málokdo může říct, že je mořeplavec a kapitán lodi. S PETREM KOSEM jsme si povídali o jeho cestách na Aljašku, plavbách podél norského pobřeží a splněních snech.

Co píšeš na formuláře do kolonky povolání?

Záleží na tom, kam to píšu. Většinou vyplním lodní mechanik, ale mohl bych napsat i kapitán, lovec ústřic, rybář...

Vystudoval jsi obor knihovnictví, předpokládám tedy, že máš vřelý vztah ke knihám. Ovlivnila tě četba dobrodružných románů?

Měl jsem rád hlavně cestopisy nebo knížky Jacka Kerouaca. A možná jsem

si opravdu řekl, že už mě o tom nebaví jenom číst.

První velké dobrodružství jsi zažil na Aljašce. Jak ses dostal na loď k lovu lososů?

Když jsem chodil na vysokou školu, naskytla se mi možnost odjet do Ameriky. Cestou na Aljašku jsem si splnil svůj velký sen. Aljaška je úplně jiná než zbytek Spojených států, je to taková divočina – velryby, medvědi, Eskymáci... Shodou okolností jsem se zde seznámil s někým, kdo mě dostal na loď, a pak jsem tam jezdil pravidelně asi osm let. Vystřídal jsem několik lodí, menších i větších, plavili jsme se v příbřežních vodách, kde je přes léto největší tah lososů na světě. Práce na lodi byla fyzicky náročná, někdy se chytalo i dvacet hodin v kuse a člověk se moc nevyspal. Líbilo se mi, že jsem toho hodně viděl, a ještě jsem za to dostal zapláceno.

Mohl jsi uplatnit nabyté zkušenosti i v Čechách?

Když jsme se přestěhovali na Hradištko, nechtěl jsem jezdit do Prahy do práce. Zjistil jsem, že jsou v okolí loděnice, kde se opravují lodě. Tam jsem pracoval několik let a naučil se další věci, hlavně opravovat lodní motory.

Jaká byla tvá první vlastní loď?

Dřevěná kanoe – žebročka. Pak jsem k ní měl ještě jednu stejnou, ale laminátovou. Dal jsem mezi ně překližku, stěžeň a plachtu a východoněmecký motůrek tůmler a měl jsem na Slapech katamarán.

To ti ale nestačilo...

Když jsem byl naposledy na Aljašce, byl jsem na dřevěné lodi, která mě toho hodně naučila. Její kapitán říkal, že dřevěné lodě jsou levné, protože je na nich

spousta práce. Jenže Aljaška byla daleko. Tehdy jsem si všiml, že Norsko nabízí podobné podmínky, krajinu i počasí, a začal jsem přemýšlet o tom, že bych si koupil loď tam. A pak jsem uviděl inzerát na Annu.

Musel ses dlouho rozmýšlet?

Z útrob pekárny se ozývá manželka Zuzka: Řekla jsem mu, ať si tu loď koupí, nebo mi to bude do smrti vyčítat.

Takže mě vlastně donutila manželka.

V jakém byla stavu a co všechno jsi na ní musel opravit?

Byla taková vybydlená, rozbitá a nefungoval ani motor. Trup pod vodou byl v pořádku, protože dřevo ve slané vodě nehnije. Horší byl stav dřeva nad vodou, musel jsem vyměnit palubu, interiér i elektřinu. Motor byl zaplavený slanou vodou, byla na něm rozsáhlá koroze, ale naštěstí měl rozbitou jenom převodovku. A protože jsem ji tam neměl kde opravit, přivezl jsem si ji letadlem ve dvou kufrech domů.

O jaký typ lodi jde?

Je to 15 metrů dlouhá polární loď, která jezdila i do ledu na Špicberky, a je velmi bytelná. Byla postavená před 115 lety, takže je starší než Titanic.

V průběhu oprav jsi pátral i po historii lodi. Co všechno ses o Anně dozvěděl?

Předchozí majitel o ní nic nevěděl, tak jsem začal hledat na internetu. Ve zdi-

gitalizovaném archivu jsem našel jednu její starou fotku. Odhalil jsem jméno původního majitele a zjistil, že měl jedenáct dětí. V kraji, odkud pocházel, žije spousta jeho potomků, které jsem zkontaktoval. Byli překvapení, že loď ještě existuje. V minulosti byla dennodenně využívána pro lov tuleňů, ledních medvědů, tresek i velryb. Od nich jsem získal další fotky, například záběr, jak na palubu tahají ledního medvěda.

Tvůj příběh s Annou se už objevil v několika televizních pořadech nebo novinových reportážích, natáčí se o ní dokument. Co všechno se v něm objeví?

Parta mých kamarádů natočila hodně materiálu při několika plavbách, například z Německa do Švédska, dále zaznamenali rozhovory s pamětníky, kteří loď znali z minulosti, rozhovory s historiky i členy pobřežních kulturních center, kteří udržují tradici tohoto oboru, tak jak to známe i z našeho prostředí, například od vltavanských spolků. A pluli se mnou i na sever do města Tromsø.

Čím byla tato plavba speciální?

Při odhalování historie lodi jsem dostal nápad doplout s Annou u příležitosti jejího 115. výročí na sever Norska do města Tromsø, odkud pochází. Bylo hezké, že když jsme do Tromsa připluli, přivítala nás rodina původního majitele Anny i Češi, kteří tam dlouhodobě žijí.

Když se někdo rozhodne strávit dovolenou na tvé lodi, co může očekávat?

To, co v běžném životě nezažije. Čeká ho dobrodružná plavba. Loď přitahuje velmi neběžné zážitky a náhodná setkání. Ideální je etapová plavba v délce 10 až 14 dní. Nějaký čas zabere seznámení s lodí, přizpůsobení se režimu plavby a až potom se dostaví ten pravý požitek z plavby. Jsou dny, kdy se téměř nic neděje, a pak jsou dny plné zážitků, například když se objeví velryby, ale to se nepovede každý den. Stejně je to s počasím, které je velmi proměnlivé. Přes léto může být teplo na koupání, ale i na kulicha. Někdy dokáže pršet tak, že nevidíte na špičku lodi. Proto je lepší pobýt na lodi delší dobu, aby člověk zažil více druhů počasí a dočkal se hlavně dnů, kdy je hezky.

Jaké přírodní krásy norské pobřeží nabízí?

Výhodou Norska je jeho rozmanitost. K vidění jsou neuvěřitelné přírodní scenerie, nádherné východy i západy slunce, polární záře, polární dny, kdy je téměř pořád světlo, takže se toho dá během jediného dne stihnout strašně moc. Příroda kolem fjordů je velmi pestrá, směrem do vnitrozemí má téměř charakter deštných pralesů, směrem k moři spatříte ohlazené skály nebo ostrovy porostlé křečci.

Jak se snášíš s cizími lidmi na tak malém prostoru?

Mám štěstí na fajn lidi a v řadě z nich jsem našel nové přátele. Často se mi ožívají lidé jednotlivě, dám tedy dohromady skupinu čtyř až pěti lidí, kteří se navzájem neznají. Není výjimkou, že se mezi nimi během plavby vytvoří přátelské vazby, které udržují i nadále.

Jaké jsou k dispozici prostory a vybavení?

Na lodi je přední kajuta, velký obytný prostor a kapitánská kajuta, která je oddělená, takže lidé mají soukromí. Loď pů-

To se může stát. V tom případě zůstáváme ve fjordech a nevyjíždíme na otevřené moře.

Jak velký rozdíl je mezi tím, když jsi byl na Aljašce jedním ze členů posádky, a teď jsi v roli kapitána, který má za celou posádku zodpovědnost?

Člen posádky se musí umět vyrovnat s aktuální situací, kapitán přemýšlí nad různými možnými scénáři toho, co nastane, a musí mít v hlavě několik plánů, jak situace řešit. Může se utrhnout lano, plachta, něco se porouchá, zlomí se stěžeň. Posádka pomůže, ale o tom, co kdo udělá, rozhoduje kapitán.

Jakou nejnebezpečnější situaci jsi na lodi zažil?

Během osmidenní přeplavby z Dánska do Německa v covidovém období. V tu dobu nelétala žádná letadla, tak jsem vzal na palubu jednoho známého, který se potřeboval dostat do Německa. Nikdy předtím na žádné lodi nebyl. Bohužel jsme chytli hrozně špatné počasí, byly asi šestimetrové vlny a on měl celou dobu mořskou nemoc. Od té doby odmítá na loď vkročit.

sobí dojmem staré rybářské lodi, ale je tu sprcha, dvě toalety, kuchyň s vařičem a kamna na vytápění. Má velké nádrže na naftu i pitnou vodu, takže je možné plout 14 dní v kuse a nemuset vůbec do města.

Co když někdo během plavby zjistí, že mu houpání lodi nedělá dobře?

Na lodi v Norsku trávíš několik měsíců v roce. Jak se to dá skloubit s rodným životem?

Petr přemýšlí a slova se ujmá Zuzka: Petr není běžný muž a já nejsem tuctová žena. Jsme zkrátka dva prototypy a máme pro sebe pochopení.

Bylo tedy velké štěstí, že jste se právě vy dva potkali. Za jakých okolností jste se seznámili?

Zuzka: Studovala jsem střední knihkupeckou školu a Petr k nám ve druhém ročníku přestoupil z gymnázia. Líbil se mi hned, když vešel do třídy, a večer jsem doma rodičům řekla: Máme nového spolužáka, jmenuje se Petr Kos a je docela normální. A na to mamka zpozorněla, protože do té doby jsem o každém prohlásila, že je blbec. Tak jsme spolu od našich sedmnácti let.

Děkuji za rozhovor.

Rozhovor zaznamenala
Lucie Hašková

www.sailboatanna.com

Petr Kos se narodil v roce 1981 v Praze. Vy-
studoval střední školu pro knihkupce. Pracoval v antikvariátu, jako kulisák v divadle, několik sezón strávil na Aljašce na rybářských lodích, poté jako lodní mechanik. V roce 2018 zakoupil 115 let starou norskou tuleňářskou loď, kterou svépomocí opravil. Na její palubě vozí od dubna do října zájemce podél norského pobřeží. Žije na Rajchardově, je ženatý, s manželkou Zuzanou vychovává tři děti.

Vánoční besídka po dvouleté pauze

Ani jsme se nenadáli, prosluněné prázdniny plné zážitků jsme nechali za sebou, a bylo tady 1. září – první školní den. V letošním roce jsme poprvé začali používat mobilní aplikaci Twigsee, která nám, paní učitelkám, pomůže v lepší a snadnější komunikaci s rodiči. A doufáme, že i rodiče tuto aplikaci ocení.

Naše tři třídy ve školce (Dráčci, Delfinci a Sovičky) jsme plně obsadili a přivítali jsme nové dětičky i děti, které k nám už před prázdninami chodily. Nově přichozí děti od nás dostaly na přivítanou diplom a malý dáreček a hned jsme se začali všichni seznamovat. Společně jsme si ve třídách domluvili s dětmi pravidla, aby se nám všem ve školce líbilo a cítili jsme se tu dobře. Díky teplému počasí jsme si mohli užít spoustu dní na naší školkové zahradě a také na novém hřišti, které máme hned vedle školky.

Celý podzim jsme chodili na procházky a sbírali plody podzimu, z kterých si potom děti ve školce tvořily a vyráběly. Po dlouhé době omezené covidem k nám do školky mohla začít opět jezdit divadélka a každý měsíc dětem zahrát představení. Na konci listopadu jsme pekli posvícenské koláčky, které si děti samy plnily tvarohem, povidly a mákem a náramně se jim povedly!

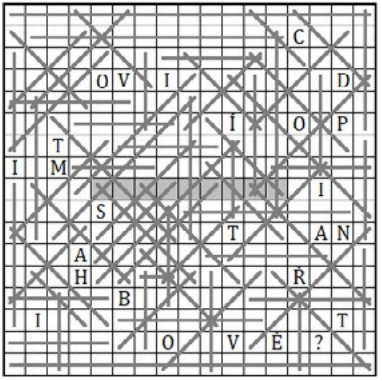
V adventním čase jsme zpívali koledy a společně v každé třídě ozdobili stromček, pod který nám Ježíšek přinesl samé pěkné dárky. Děti vyráběly vánoční přáníčka a dárky pro rodiče a na besídce ukázaly, jaké písničky a básničky jsme se od září naučili. Tohle kouzelné období máme všichni moc rádi a na setkání s rodiči a prarodiči v této sváteční atmosféře jsme se těšili o to víc, protože dva roky nebylo možné. Doufáme, že se z něj opět stane tradice!

Veronika Vrnáková

Vylustěná osmisměrka

Prakticky kris-kros. Tajenka je ukrytá v šedých polích.

Jonáš Šafránek

BÁJE	LIDÉ	SADISTA
BALANG	LOSOS	SAVEC
BEZMYŠLENKOVITOST	LUPA	SILLO
ČLOVĚK	MASAŘKA	ŠÍP
ČVOK	MOKASIN	SLÁDEK
DATUM	MOKRO	SOUDEK
DĚVČE	MULA	STRÍPEK
DLUH	OBHOSPODÁŘOVÁNÍ	STROJVEDOUČÍ
DOLY	OBOR	SUKNĚ
DRAK	OBRAZ	SVÁREČ
DRŽÁK	ODPOVĚD	SVATBA
DUSÍK	OSLAVA	UCHO
HRÁCH	OSUD	ÚL
JABLKO	PÁRTY	ÚROK
KACHNA	PISAR	VDAVKY
KOLEJ	PLAST	VLEVO
KOLOTOČ	PLÁT	VLIIV
KŘÍDA	PLOT	VODÁK
KŘOVÍ	POČIN	VODKA
KUKLA	POKLAP	VOJÁK
KUNA	POVEL	VYCVIK
KVĚTI	PRAHA	VYVĚTRÁNÍ
LETADLO	REJDAŘ	

Deváťáci pomohli při charitativní sbírce

Žáci 9. A se stejně jako minulí deváťáci na jaře zapojili do obecně prospěšné činnosti. Na konci listopadu pomohli s vyskladněním charitativní sbírky a naložením na avii, která pro sebraný materiál přijela z broumovské Diakonie.

Tentokrát občané Hradištka přinesli do sbírky cca tunu materiálu – oblečení, obuvi, hraček, nádobí, lůžkovin aj. I tentokrát kluci a holky vytvořili živý řetěz, takže celý náklad se podařilo zdárně naložit v pěkném čase. Litovali jsme jen toho, že vedoucí obecního odpadového hospodářství pan Auterský byl těsně před naším příchodem do dvora narychlo odvolán k výjezdu hasičů. Plánovanou malou přednášku o odpadovém hospodaření naší obce tak musíme přesunout na jindy. Nijak to ale nezmenšuje fakt, že tuna materiálu, který najde další dobré využití, neskončila v popelnicích a nemusela se za drahé peníze nechat odvézt na skládku. A naše děti na tom mají svůj podíl.

A ještě odpověď na opakující se dotazy – ano, před Velikonocemi se ve dvoře sejdem zase, můžete doma začít plnit pytle zas.

Jana Chadimová

Vítání občánků 1. října 2022

- Emma Jarůšková
- Adéla Stujová
- Nikola Šedivá
- Ella Trachtová
- Ida Ševčíková
- Anika Ševčíková
- Matyáš Černý
- Jiří Petrák
- Vladimír Jan Spilka

Vítání občánků se neúčastnili: Viktorie, Ethel, Dominik Martin, Václav

foto: Hedvika Ježková-Czurdová

Jubilanti v roce 2022

90 let

- Božena Vrkoslavová

80 let

- Jan Valoušek
- Jaroslav Volešák
- Drahomíra Špačková

75 let

- Jaroslav Lacina
- Milan Plecitý
- Jaroslava Volešáková
- Hana Augustová
- Jiří Nejedlý
- Vojtěch Sova
- Helena Machová
- Daniela Bringlerová
- Josef Bažil
- Jan Smíšek
- Květoslava Šubrtová
- Alena Baštecká
- Zdeněk Chadíma
- Stanislav Varcaba
- Jaroslav Varvarovský
- Jana Pospíšilová

70 let

- Stanislav Hroněk
- Jan Trnka
- Jana Černá
- Olga Fečová
- Alena Naučová
- Zdeňka Válová
- Edita Fikerová
- Anna Volešáková

David Maxa hraje a zpívá v Dětské opeře Praha

Když Davida Maxu v jeho devíti letech vzala maminka na představení souboru Dětské opery Praha do Stavovského divadla, jistě ji nenapadlo, že mu právě změnila život. Po skončení představení Minioper Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře pronesl David: „Tak tohle chci jednou dělat!“

Protože jeho touha vypadala vážně, kontaktovala paní Maxová zanedlouho vedení sboru. Shodou okolností probíhalo na Slapech soustředění, kam byl David pozván na konkurz. Přítomni byli všichni členové týmu a David jim zazpíval. Sice chodil na flétnu a občas si zazpíval s hradištskou operní pěvkyní Zorou Jehličkovou, ale jeho okamžité přijetí bylo pro rodinu, která se zaměřovala především na sport a lyžování, překvapením. „Chtěli si ho tam nechat hned. Tehdy jsem jim ho ještě nedala a odvezla jsem ho domů, ale takhle to začalo,“ vypravuje Davidova maminka, jak se z něj stal člen jednoho z dětských sborů Národního divadla – Dětské opery Praha.

Dětská opera Praha je známá nejvíce představením Minioper Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře, které touto formou ztvárňují známé pohádky Budulíněk, Kar-

kulka, O dvanácti měsíčkách a Šípková Růženka. První Davidovou hlavní rolí byl Budulínek, nyní již vystupuje napříč všemi hlavními rolemi. Z počátku měla maminka obavy, co se stane, až si David stoupne na podium před plné divadlo. Ale ukázalo se, že na něj publikum účinkuje motivačně a při vystoupení předvádí lepší výkony než při zkouškách. „Takže ty netrpíš trémou?“ ptám se. „Vůbec,“ odpovídá David, „já už jsem si na neustálý pohled a pozornost zvykl.“ Připouští ovšem, že u pár prvních vystoupení se na podiu necítil nejlíp.

Přirozený talent

Od té doby uplynulo sedm let, Davidovi je nyní 16 let a třetím rokem navštěvuje šestileté Rakouské gymnázium v Praze Modřanech. Němčina se Davidovi hodí i při zpěvu, vrozený jazykový cit mu umožňuje učit se cizojazyčné texty již od začátku bez obtíží. „On je dítě štěstěny, co ho baví, to mu jde úplně samo, nepřipravuje se na nic, je takový střelec,“ shrnuje paní Maxová. David zpívá i ve školním sboru, před pár dny se právě vrátil z koncertů v Drážďanech.

Jak vidí svou budoucnost David? Figuruje v ní i zpěv? „Určitě v tom chci pokračovat, ale nevím, na jak moc profesionální úrovni. Kdybych byl hodně žádaný,

tak proč ne...“ Zatím ale plánuje dát si po maturitě chvíli pauzu na vydělání peněz a osamostatnění se.

Časová náročnost

Bude moct David navštěvovat dětský sbor, když se mu blíží plnoletost? „Náš sbor není úplně limitovaný věkem, řekl bych, že jde o duši, o vůli spolupracovat. Pokud vás to baví a pokud vám to jde, tak tam můžete být,“ vysvětluje. Částečně se mu však již začínají překrývat zkoušky sboru se školou a přichází o jejich začátky, což ho mrzí. Vedle zkoušek se setkává s kolegy ze sboru i na vystoupeních konajících se zpravidla jednou až dvakrát za týden. Když David vypočítává, co všechno obnáší příprava na jednotlivá představení, ukazuje se, že se jedná o časově náročnou aktivitu, která ho často zaměstná po celý den.

Čas je také to jediné, co mu zpívání a hraní bere, jiné záporů na svém koníčku neshledává. Navíc má ve sboru své nejlepší kamarády.

„Vždycky vnímám jako vrchol, když zpívám hlavní roli nebo nějaké sólo na známém místě, ve staré budově Národního divadla, třeba Pepíčka v Brundibárovi.“

Horší je to v zimě. „Rybovu mši chtějí úplně všude, což je pro nás dobře, ale občas to nejde, protože těch představení máme moc.“ Na druhou stranu účast na těchto aktivitách ho nestojí žádné přemáhání a mimo oficiální zkoušky a představení ještě absolvuje jednou týdně soukromou zkoušku u vedoucí sboru, kde nacvičuje jen své sólové party či obtížná místa.

Rodinu nikdy přípravou na zkoušky ani nácvičením textů nezatěžoval, maximálně si doma zopakoval své texty, ať už česky, nebo italsky či francouzsky. Maminka po-

tvrzuje: „My jsme vždycky jen přišli do divadla a koukali jsme, kde se to v něm vzalo. Tyhle věci mu jdou úplně samy, i cizí jazyky, jenom když je slyší. On samozřejmě někdy vůbec neví, co zpívá, ale zní to dobře.“

S divadlem cestuje David především po České republice, občas proběhne i zájezd do ciziny. „Teď jsme byli v Lauфу, ve vesničce v Německu, kde jsme hráli v rámci přátelství česko-německých zemí představení o Karlu IV. Zpívali jsme hodně děl o Praze, a hlavně jsme míchali češtinu a němčinu,“ vysvětluje David s tím, že ale ještě nemá pocit, že by němčinu úplně ovládal.

V roli Jeníčka i Ježdědka

Nejnovějším představením sboru je Perníková chaloupka, kterou přímo pro ně složil Jan Kučera. Premiéra proběhla již před covidem, stihlo se jen jedno vystoupení a David hrál Jeníčka. Během uzávěry divadel Davidovi klesl hlas a nyní zpívá roli Ježdědka. Zároveň sbor často vystupuje s Minioperami, kde vystupuje David v nejrůznějších rolích. Nejraději má, když „se může ve svých rolích otevřít, udělat si ze sebe srandu, být na jevišti vtipný, vnést tam něco osobního.“ Jak to může udělat v předem nazkoušeném představení? „V zákulisí máme kostýmy, rekvizity, některé se nepoužívají, tak si je občas vezmu a přiletím tam třeba s nějakou šilenou čepicí na hlavě. Všichni jsou překvapení, ale nikdy mi nic neřekli...“

V poslední době David hodně poslouchá rockovou hudbu. Je to únik z klasické hudby, kterou je obklopen většinu času. Občas si rád poslechne i legendární skladby pro sbory, jako příklad uvádí Va Pensiero. A co jsou dosavadní vrcholy Davidovy kariéry? „Vždycky vnímám jako vrchol, když zpívám hlavní roli nebo nějaké sólo na známém místě, ve staré budově Národního divadla, třeba Pepíčka v Brundibárovi.“ Davidovou motivací je úspěch. „Jsem vždycky rád, když se představení povede. Když se podíváte do publiku a jsou tam fakt šťastné děti, děti plné emocí. Nebo když hrají nějakou zápornou roli, děti se opravdu bojí a ta pohádka plní svůj záměr. Ty děti se mají bát, aby se poučily. Takže jsem vlastně rád, když děti v publiku brečí,“ uzavírá se smíchem naše povídání David.

text: Klára Budilová
foto: Radoslav Vnenčák

Rybníček na Hradištku

Vznik a využití tzv. Pivovarského rybníka, který patřil k velkostatku na Hradištku, si jen domýšlím. V místě současné řadové výstavby u rybníčku stál pivovar a z druhé strany rostly v zámecké zahradě ovocné stromy.

K Pivovarskému rybníčku se váže spousta vzpomínek z mého dětství. Ze strany zámecké zahrady rostly staré vrby a dvě se stářím nakláněly nad vodní hladinu. My děti jsme často zkoušely svou odvalu a vylezly jsme do korun těchto staroušků přímo nad vodu. Když rybníček zamrzl, to jsme měly nejraději, vrby posloužily všem jako lavičky k přezouvání do bot s bruslemi i odkládání zbytečných svršků, které nám starostlivé maminky oblékly.

Pamatujete si na první brusličky, tzv. šlajfky? Na nich začaly naše první krůčky na ledě. Na hnědé kožené botičky se kličkou přichytily na kraje podrážky brusličky a my jsme se po vnitřní straně rozběhli po ledě a chvilku, ale opravdu chvilku, se nám podařilo ujet sounož na nožích brusliček přibližně jeden metr.

Hokej i krasobruslení

Bruslení na rybníčku jsme milovaly. A nejen děti. Tátové od rodin zabírali velký kus ledové plochy na hraní hokeje, starali se o kvalitu ledu hrabáním a často i poléváním. Kluci honili puk na tzv. kanádách. Pamatuji se, jak si zdobili a zpevňovali hokejky páskou, a to mě vypadlo z hlavy, jak se té pásce říkalo. Kluci

bravurně uměli přešlapovat popředu, pozadu a na místě zabrzdit.

My holky jsme zase toužily po bílých botách s bruslemi se zoubky. Zkoušely jsme různé kreace – kadeta nebo piruetu, inspirovaly jsme se našimi tehdejšími krasobruslaři, kteří byli ve světě jedničky, např. sourozenci Romanovi, Hana Mašková atd. Na ledě jsme vydrželi až do setmění a zkrehlými prstíky jsme často nemohli rozvázat zmrzlé tkaničky, a doma jsme často plakali, jak nás promrzlé nožičky bolely.

V pozdějším věku se stal rybníček také místem prvních lásek. To už jsme moc nejezdili, ale postávali a bylo důležité mít na sobě nový svetr od Ježíška.

Rybník – místo setkání

Naše děti v zálibě k bruslení pokračovaly, pokud to počasí dovolilo. Všechny se bruslit naučily a nějakou tu bouli a modřinu si také přinesly. Rybníček býval a stále je místem setkání dospělých. Jednak se chodili dívat, jak děti v bruslení pokročily, nebo si sousedsky popovídali. Kdykoli mrzne, až to praští, těším se, že se půjdu podívat na děti, které se učí nebo prohánějí na bruslích. Nemají a nemáme to štěstí každý rok, že rybníček zamrzne.

Doba se změnila, u rybníčku už nejsou staré vrbičky a děti mají jiné brusle, ale rybníček nezmizel jako ten druhý u zámku a radost z bruslení mají děti stále stejnou. Rybníčky a rybníky byly a jsou moc užitečné i zábavné, tak si je chraňme.

Olúše Hošková

Domov pro osoby se zdravotním postižením

Od ledna 2023 se naše společnost Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s. rozhodla provozovat zcela novou pobytovou sociální službu, tzv. Domov pro osoby se zdravotním postižením (DOZP).

V současnosti poskytujeme dvě pobytové sociální služby, a to Týdenní stacionář a Odlehčovací službu, která bude od příštího roku zrušena, a proto bude zahájen provoz nové služby DOZP. Rozdíl oproti stávajícím pobytovým službám je v tom, že DOZP je službou celoroční a klienti zde budou moci trávit většinu času a dalo by se tedy říci, že DOZP bude jejich novým domovem. Služba je určena pro osoby, které potřebují vysokou míru pomoci jiné osoby při všech běžných denních činnostech z důvodu jejich zdravotního postižení. Rovněž je určena pro mladé lidi s mentálním postižením, kteří se chtějí osamostatnit, tzn. jsou ve věku, kdy je běžné, že se mladí lidé stěhují od rodičů. Služba bude prokazovat svou kvalitu mimo jiné tím, že se bude co nejvíce podobat životu v rodině a bude kopírovat život lidí v běžných domácnostech. Tuto službu budeme poskytovat ve dvou rodinných domech pro deset klientů.

Podpora soběstačnosti

Posláním služby bude umožnit dospělým lidem s mentálním či kombinovaným postižením žít svobodným a zodpovědným způsobem života, který je srovnatelný s životem jejich vrstevníků s důrazem na jejich individuální potřeby.

Klienti budou mít možnost se zapojit do kulturního a společenského života v co nejvyšší možné míře.

Služba bude podporovat soběstačnost uživatelů a bude se jim snažit poskytnout takovou míru pomoci a podpory, aby prožili zcela plnohodnotný, aktivní a důstojný život. Bude podporovat uživatele v přebírání zodpovědnosti za svůj život a domácnost, bude uživateli pomáhat v začleňování do běžného způsobu života.

V rámci této nové služby budeme poskytovat ubytování, stravu a celou řadu základních činností. Zejména pak podporu a pomoc při oblékání a svlékání, při podávání jídla a pití, při prostorové

orientaci a samostatném pohybu. Rovněž pomůžeme při osobní hygieně. Budeme provádět nácvik a upevnění motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností a nabízet mnoho volnočasových a zájmových aktivit.

Rozvíjení dovedností

Klienti budou mít možnost se zapojit do kulturního a společenského života v co nejvyšší možné míře. Pro získání či udržení získaných dovedností nabízíme našim klientům mnoho sociálně aktivizačních činností a nebude tomu jinak ani u služby DOZP. Naše společnost nabízí činnosti v keramické dílně, výtvarné a rukodělné dílně, dále pomáháme s nácvikem dovedností při pomocných pracích v kuchyni a činnosti při péči o zahradu a okolí rodinného domu.

Samotná služba pak bude fungovat na základě individuálních potřeb každého uživatele. Pro individuální přístup je důležité, aby pracovníci v sociálních službách s uživateli domluvili určitý postup, který povede k získání nebo udržení jejich schopností, aby dobře dokázali vyjednat potřebnou míru podpory a rozvíjeli uživatele v dovednostech, které již ovládá. Proto tento proces bude probíhat jak při úkonech běžného života, tak i jako plánovaný proces, jež bude probíhat při denních volnočasových aktivitách (společenské aktivity a hry, poslech hudby, taneční aktivity, domácí kino, práce s PC a tabletem, procházky po okolí, slavení tradičních svátků) včetně velké řady zajímavých akcí (divadla, kina, koncerty apod.), pobytové zájezdy, návštěvy zajímavých míst.

Jakub Čanda

Od ledna 2023 rovněž přijímáme do této nové vznikající služby nové pracovníky v sociálních službách s nástupem od 1. ledna 2023. Více informací naleznete na webových stránkách společnosti www.css-hvozdy.cz

Novinky a změny v knihovně

Během podzimních měsíců se v knihovně staly drobné změny, jak personální, tak týkající se služeb a vybavení. Věříme, že přispějí k větší spokojenosti našich čtenářů.

Největší novinkou je pořízení nového mobiliáře ze získané dotace od Ministerstva kultury z programu VISK 3. Do knihovny nám tak přibýly tři nové pojízdné regály, jeden slouží k vystavení velkoformátových knih pro děti, další dva pro uložení deskových her a vytvoření oddělení literatury žánru „young adult“. Hlavní novinkou je však bibliobox. Jde o venkovní schránku, do které lze vracet knihy i mimo otevírací dobu knihovny. Najdete ji před vstupními vraty vedoucí ke knihovně, takže je přístupná 24 hodin sedm dní v týdnu. Pokud znáte situaci, kdy stále dokola vozíte v autě přečtené knihy a opakovaně zapomínáte, nebo vám nevychází trefit otevírací dobu, je tento pomocník přímo pro vás. Knihy vám odečteme v nejbližší otevírací době a upozorníme vás na to e-mailem. Do schránky lze vhadzovat pouze knihy menšího formátu. Audioknihy, deskové hry nebo velkoformátové knihy je třeba vracet jako doposud přímo v knihovně.

S pořízením biblioboxu jsme se také odhodlali ke změně loga knihovny. Autorem návrhu v barvách interiéru knihovny je grafik Michal Hošek. Zobrazuje čtenáře zabraného do knihy, je v něm však ukryt i odkaz na spojení dvou toků a magický kopec.

Od konce října máme nové posily – v pondělní otevírací době se na vás nově těší Gabriela Walter Raiser, která i nadále pokračuje ve vedení klubu deskových her hRáj a pořádání občasných turnajů. Vedení pidiherny každou středu od 10 do 11.30 hodin se ujala Vlasta Žemličková, která vždy první středu v měsíci připravuje pestrý program pro děti ve věku 0–3 roky – tzv. pidičtenáře.

Lucie Hašková

Vánoční výstava na zámku

O posledním listopadovém víkendu proběhla na zámku tradiční vánoční výstava, kterou připravili MŠ a ZŠ Hradištko, dámský klub, hradištské turistky a lidé z naší obce, kteří chtěli přispět svými výrobky spjatými s časem vánočním.

K vidění byly inspirativní vánoční dekorace a ozdoby z pestré škály materiálů i barev, nápadité věnce i betlémy, nebo věrná kopie hradištského zámku vytvořená z perníku od Jonáše Šafránka podle návrhu architektky Evy Letovské. Mírka Flemrová připravila tradiční štědrovečerní tabuli a prohlédnout jsme si mohli i vánoční rodinné fotografie, které zachycují, jak jsme slavili Vánoce v průběhu druhé poloviny minulého století. Mě osobně letos nejvíce zaujaly ručně vyrobené ozdoby z korálků od Bohuslavy Valouškové, které svým precizním provedením, motivy i jednoduchou barevností odkazují na návrat k tradici a kouzlu ručních prací.

Děkuji všem vystavovatelům, kteří si v tomto předvánočním čase našli chvíle pro vytvoření výrobků navozujících sváteční atmosféru. I díky vám je adventní čas na Hradištku pro nás i naše děti tak kouzelný!

Radka Hejlová

Advent v Pikovicích

Již dlouhá léta nás rodina Křišťůvkova z cukrárny u mostu uvádí do vánoční nálady naprosto jedinečným způsobem. Světelná výzdoba jejich domu a zahrady působí již z dálky jako pohádkové království, do kterého je radost vstoupit.

Již několikátou sezónu nás jejich neúnavnost při věšení světýlek přivádí v úžas. Letos jsme byli všichni napjati, neboť s rostoucími cenami energií bychom se nemohli divit, kdyby výzdoba byla skromnější, ale i letos bylo na co se dívat.

Po setmění s napětím čekáme, malí i velcí, a pak... blik... a tisíce světýlek ozáří okolí i naše nadšené tváře. Děti jásají a těší se na cukroví od paní Křišťůvkové, velcí berou za vděk horkým svařákem. A světe div se, zdarma!!! Dáváme symbolický příspěvek dle uvážení, protože neocenit takovouto píli je hřích. Tato myslím již po okolí známá světelná podívaná přivádí do Pikovic naše sousedy z okolních vesnic, někteří vystoupí a fotí, jiní to berou „na drive“ z okýnka auta. Takže zase za rok? A moc děkujeme celé rodině Křišťůvkových.

I naši hasiči rozzářili starou hasičskou zbrojníčku, u které se vždy večer na Štědrý den scházíme na svařáček či šampíčko a popřejeme si hromadně hezké svátky. Z tohoto setkání se již několik let stává hezká tradice.

Kateřina Cencialová

HraDítko nabízí dětem zábavu, rodičům pomoc v nelehké době

Od začátku fungování je cílem rodinného centra HraDítko být co nejblíže všem místním rodinám. Poskytnout prostor pro společné aktivity a naslouchat jejich potřebám. Podpořit je a pomoci všude tam, kde můžeme.

Zaměřujeme se především na rodiče s malými dětmi, nabízíme rodinám smysluplné trávení času, propojujeme je navzájem a podporujeme je v různých životních situacích.

Rodičovství je někdy pěkná dřina. To potvrdí asi všichni rodiče, i když pro každého může být náročná jiná část. Například nejistota daná nedostatkem informací nebo financí, osamění, nedostatek času na sebe a spousta dalších věcí. Proto se v HraDítku snažíme nabídnout bezpečný prostor každému, kdo

o to stojí. Zaměřujeme se především na rodiče s malými dětmi, nabízíme rodinám smysluplné trávení času, propojujeme je navzájem a podporujeme je v různých životních situacích. Pojďte se s námi podívat na několik konkrétních kroků, které HraDítko udělalo:

Sbírky oblečení, hraček a materiálů

Jsme rádi, že kdykoliv oslovíme komunitu vytvořenou okolo HraDítka s prosbou o pomoc, podaří se nám získat neuvěřitelné množství (nejen) materiální pomoci pro ty, kdo ji zrovna potřebují.

Zapojili jsme se do sbírky jílovského spolku Živá duše v nouzi, která pomáhá matkám samoživitelkám v okrese Praha-západ. Řada z vás přispěla potřebami pro miminka, jako jsou plenky nebo dětská drogerie. Znáte někoho nebo jste sami v hmotné nouzi? Ozvěte se nám nebo přímo Živé duši v nouzi. Pomohou.

Uspořádali jsme také sbírku oblečení a vybavení pro obyvatele Ukrajiny. Výsledkem byl plný Ford Transit směřující na Šumavu, kde bylo ubytováno 50 osob. Dále jsme zorganizovali swap hraček, který zajistil hračky pro místní rodiny.

HraDítko je v neposlední řadě distributorem euroklíče pro rodiče malých dětí, který otevírá zavřené (často čistší a dostupnější) toalety, výtahy či schodiš-

tové plošiny. Měli byste o něj zájem? Napište nám na info@hraditko.cz.

Kam zajet s kočárkem

Jak je naše okolí pěkné, o tom není potřeba se dlouho rozepisovat. Pokud ale chcete místní krásy objevovat s malým dítětem, je to často složité. Také pohyb po Hradištku může být (například kvůli nedostatku chodníků) pro rodiče nelehký, takže se často rozhodnou zůstat s dětmi doma nebo na zahradě. Proto jsme se rozhodli na našich sociálních sítích zveřejňovat doporučení na výlety, které lze bezpečně absolvovat i s kočárkem.

Naše tipy mohou samozřejmě sloužit také pro turisty, pejskaře, cyklisty, děti s odrážedlem či kohokoliv dalšího. Kromě Hradištska jsme už zdokumentovali také okolí Štěchovic, Davle či Slap. Navazujeme tak na naše dřívější série s tipy a recenzemi na dětská hřiště a volnočasové areály. Věříme, že rodiny díky tomu více využijí všech možností, které jim náš region nabízí.

Vzdělávací seriál pro rodiče

Od letošního roku chystáme pro rodiny semináře a další formy vzdělávání. Rodiče by tak mohli získat více informací týkajících se například první pomoci dětem, výchovy nebo opětovného začlenění na pracovní trh. Tato zaměření si rodiče sami vybrali v naší anketě.

Vše probíhá v laskavé atmosféře malého kolektivu s individuálním přístupem ke každému dítěti.

Právě poslední dvě zmíněná témata jsou úzce spjata i s naší Miniškolkou – letošní novinkou mezi kurzy. Jde o adaptační kurz určený pro děti ve věku zhruba 2–4 roky, který se koná dvě dopoledne v týdnu.

Děti zde mají skvělou příležitost postupně si zvykat na nové prostředí a přechod z rodiny do kolektivu, který může být v tomto věku náročný. Vše probíhá v laskavé atmosféře malého kolektivu s individuálním přístupem ke každému dítěti. Tato životní etapa je samozřejmě složitá nejen pro děti samotné, ale i pro jejich rodiče. Ti si často nejsou jistí, jestli je už dítě na toto odloučení připravené. Rodičům proto mimo jiné umožňujeme být svým dětem na začátku nablízku, aby adaptace na nové prostředí proběhla podle potřeb dítěte. Přidanou hodnotou pro rodiče také je, že jim volné dopoledne umožní postupný návrat do práce či jiné tolik potřebné využití volného času.

A jak se dětem zatím daří? „Jsem nadšená, jaký pokrok děti dělají! Po prvních 8 lekcích se zlepšila vzájemná pozornost i úcta. Děti se snaží komunikovat asertivně, učí se pracovat s emocemi, umí se vyskákat a vyběhat, když se jim stýská,“ hodnotí pokrok dětí lektorka Miniškolky Renata Pospíšilová.

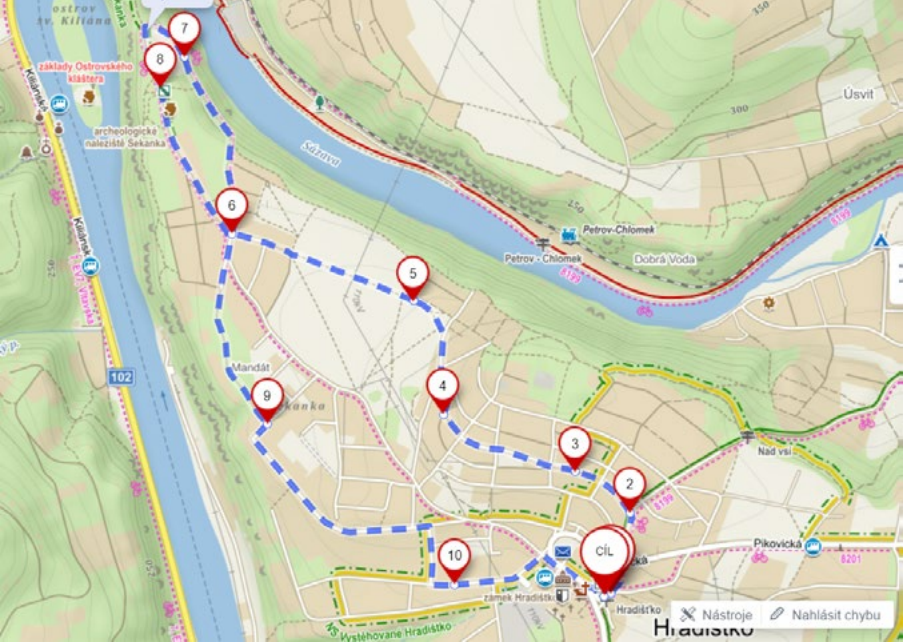
Anna Vávrová

Pravidelný program na jaro/léto 2023:

Fitmámy – cvičení maminek za přítomnosti dětí
Pohoda – volná herna pro rodiče a děti
Miniškolka – adaptační kroužek
Hrátky
Hrajeme si se slovíčky
Let's play
Výtvarná dílna

Líbí se vám, co v Hradištku děláme? Chcete se k nám přidat, vést nějaký nový kroužek (uvítáme vaše nápady) nebo nám pomáhat s pořádáním akcí? Napište nám na info@hraditko.cz, každá sebemenší pomoc má pro nás velkou hodnotu.

Kočárkem kolem Sekanky a na vyhlídku Sázava

Připravili jsme pro vás seriál s tipy na výlety po našem okolí, které lze absolvovat i s kočárkem. Doporučení samozřejmě můžete využít i pro kratší vyjíždky na kole či od rážedle s dětmi, procházky se psem nebo běžnou turistiku. Začínáme okruhem nad soutokem Vltavy a Sázavy.

Délka: 5,5 km, 1 hodina 30 min dospělou chůzí (okruh, dá se krátit)

Start/cíl: parkoviště u restaurace Japeka

Vydejte se po zelené turistické značce (2) nahoru a poté zahněte doleva ulicí V Zahrádkách (3,4), která vás zavede až k louce (5), kde se nacházejí první výhledy na protější kopce.

Po překonání louky vám doporučujeme vydat se doprava po cyklostezce 8199 (6), kterou uděláte okruh kolem archeologického naleziště Sekanka (8), dostanete se na vyhlídku Sázava (7) a do blízkosti vyhlídky Orlí hnízdo přímo nad soutokem (ta ale kočárkem přístupná není).

Tato část trasy vede po lesní stezce, nicméně kočárkem se dá bezpečně projet. Je ale možné ji vynechat a pokračovat rovnou příjemným lesíkem v ulici K Dubí (9) a následně přes Velkou Podkovu (10) zpět do centra obce. Jako odměna na konci trasy může sloužit dětské hřiště v ulici Pikovická.

Anna Vávrová

Podzim byl pro hasiče relativně klidný

Na poměrně „horké“ léto (míněno s ohledem na počet a náročnost zásahů) navázal výrazně klidnější podzim, neboť od začátku září vyjela Jednotka sboru dobrovolných hasičů Hradištko (JSDH Hradištko) pouze k deseti událostem. Ovšem jedna z nich stála opravdu za to.

Jednalo se o požár chaty v Kamenném Přívozu, k němuž byla naše jednotka vyslána 6. října ve večerních hodinách. Vzhledem ke vzdálenosti a požadavku operačního střediska na vyslání velkoobjemové cisterny Tatra 815 jsme zpočátku usuzovali, že na místě události je potřeba pouze další vozidlo na doplňování vody. Když byl však vznesen dotaz, zda může jako doplnění vyjet též Ford Tranzit z Pikovic, dostalo se nám informace od operačního důstojníka, že budou kromě vody dost potřeba asi i lidi, což nás malinko znejistělo. Po příjezdu na místo se ukázalo, že obavy byly oprávněné, neboť hořela v plném rozsahu chata v obtížně přístupném terénu, přičemž mnoho nejbližších jednotek se nemohlo k události dostat kvůli uzavřené silnici z Jílového u Prahy. Nakonec jsme se do hasebních prací zapojili se vším všudy včetně zdolávání požáru v dýchací technice, hledání skrytých ohnisek termokamerou a rozebírání konstrukcí.

Úspěchy požárního sportu v Pikovicích

Jarní úspěch, kdy se našemu družstvu SDH Pikovice podařilo vyhrát putovní pohár okrsku, tak trochu předznamenal letošní vývoj. Do bojů v soutěži hasičské všestrannosti se poprvé vrhli i naši mladí hasiči.

Na Poháru starosty Okresního sdružení hasičů Praha-západ, který se konal 10. září na hřišti v Pikovicích, jsme obsadili 2. místo v kategorii PS12 (neupravená požární stříkačka) a 3. místo v kategorii Muži-SPORT (vylepšená stříkačka), čímž jsme si poprvé ve své historii zajistili postup na Pohár starosty Krajského sdružení hasičů Středočeského kraje, který se konal 28. září v Pňově u Kolína. Okres Praha-západ tam kromě Pikovic reprezentovaly ještě Zahořany (u Mníšku pod Brdy). Zde jsme však již narazili na příliš velkou konkurenci v podobě nejlepších družstev z celého Středočeského kraje a také na jiná pravidla požárního útoku, než na která jsme byli doposud zvyklí. Důležité však je, že jsme nebyli poslední a nabrali jsme mnoho cenných zkušeností do dalších sezon.

Během podzimu se udála i další „historická“ událost, neboť poprvé vyjeli změřit své síly s jinými družstvy také naši mladí hasiči, a to 23. října do nedalekého Sloupu na soutěž v hasičské všestrannosti. Nutno konstatovat, že i když se jednalo o jejich vůbec první zkušenost s takovou akcí, nevedli si naši mladí hasiči vůbec špatně a doufáme, že se budou jejich výkony postupně jenom zlepšovat.

Zdeněk Prošek

Zdeněk Prošek

Houževnatý a odolný dub

Dub jako symbol pevnosti, tvrdosti i vytrvalosti lze demonstrovat na dubu korkovém. Přes jeho silné poškozování pro hospodářské využití si udržuje stále velikost sílu i krásu. Stačí se podívat do Portugalska nebo třeba i do Maroka.

Dub korkový je domácí ve Španělsku, ale pěstuje se v příhodných podmínkách i na jihu Ruska, Ukrajiny a USA. Je to až

20 metrů vysoký strom s neopadávými, vykrajované zubatými listy. Kmen vytváří velmi tlustou vrstvu korku, která se u starších stromů pravidelně nařezává, odlupuje a suší. Tento lehký, pružný a velmi trvanlivý materiál je nepřekonanou surovinou k výrobě zátek, plovacích vest, podlahových krytin, podešví k některým druhům obuvi. Dospělý strom poskytuje jednorázově 100 až 150 kg korkové kůry. Další sklizeň se provádí po osmi až devíti letech; nej kvalitnější až po 30 letech.

Korkové duby rostou převážně v oblasti Středomoří; 54 % světové produkce korku pochází z Portugalska, dalších 40 % pak ze Španělska a Maroka. Celková plocha plantáží v těchto zemích je asi 2,7 miliónů hektarů, roční produkce pak asi 340 tisíc tun.

Využití dubu

Korkový dub je však pouze jeden z asi 450 druhů dubů. Velký lidový slovník naučný, všeobecný pramen osvěty, vzdělání a poučení pro všechny vrstvy československého národa (z roku 1907) uvádí pod heslem dub toto: „druh stromu čiškonosných. Dub letní, též křemelák zvaný, jeden z nejmohutnějších stromů v našich krajinách. Dřevo dubu je barvy šedé, velmi pevné.

Duby jsou z hlediska zdroje kvalitního dřeva jedny z nejdůležitějších stromů severní polokoule.

Další druhy jsou: dub zimní čili drnák, dub korkový čili plut, známý svou kůrou (korek zvanou). Roste v zemích okolo Středozemního moře. Dub hálkový poskytuje nejlepší duběnky. Dub americký roste v poříčí řeky Ohia a poskytuje světlohnědé dříví, které se snadno ohýbá, bednářům; z něho se vyrábí také pražce železniční. Nejkrásnější lesy dubové jsou v Uhrách a Slavonii.“ (Duběnky jsou nádory na listech způsobené nabodnutím listu žlabatkou hálkovou. Pro svůj vysoký, až 70% obsah tříslovin se používají k činnosti kůží a k výrobě inkoustu.)

Rod dub (Quercus) patří do čeledi bukovité spolu s bukem a jedlým kaštanem. Duby jsou stálezelené nebo opadavé, jednodomé, často dlouhověké dřeviny se střídavými jednoduchými listy a nenápadnými květy v jehnědách a jsou opylovány větrem. Plody jsou žaludy dozrávající v prvním nebo až ve druhém roce. Jsou

rozšířeny především v mírných a subtropických oblastech severní polokoule, v Americe a Asii však zasahují i do tropů.

Kde roste nejčastěji

Hlavním vegetačním pásmem výskytu dubů jsou nížiny a pahorkatiny, tedy oblasti v průměru s vyšší teplotou a nižšími úhrny srážek; pouze v nejteplejších oblastech Česka roste dub pyřitý – šípák, na jižní Moravu zasahuje svým areálem dub cer neboli dub slovenský (či rakouský, vyznačující se trásnitou číškou žaludu), a snad i dub balkánský (či uherský, se sladkými žaludy).

Přirozené zastoupení dubu v českých lesích by mělo činit zhruba 19,5 %, vlivem přeměny většiny nížinných doubrav v zemědělskou půdu je však jeho podíl daleko menší. Národní inventarizace lesů za období 2011–2015 uvádí údaj 7,8 %, přičemž nejvyšší zastoupení je v Praze a Jihomoravském kraji, nejnižší na Vysočině a v Karlovarském kraji. Výraznější zvyšování podílu dubů coby klimaticky i biologicky odolných dřevin je české přírodě doporučováno v souvislosti s probíhající klimatickou změnou. Duby jsou z hlediska zdroje kvalitního dřeva jedny z nejdůležitějších stromů severní polokoule. Dřevo většiny druhů je tvrdé, těžké, houževnaté, pevné a velmi trvanlivé, dobře odolává hmyzu a dobře se opracovává i lepí. Používalo se po staletí k výrobě nosných trámů, parket, nábytku i sudů, v raném novověku byly z dubového dřeva stavěny též těžké válečné lodě. Alkoholické nápoje, zrající v sudech z dubového dřeva, získávají neza-

měnitelnou příchutí označovanou jako „barrique“.

Postavení dubu v mytologii

Symbolické postavení dubu u Indoevropanů se projevuje taktéž v jazykové rovině. Slovo dub je všeslovanské, původu zřejmě praevropského. Vůbec nevíme, jak ti naši prapředci doopravdy tento strom nazývali. Byl dřevem posvátným a naše

pojmenování je tzv. tabuové, tedy krycí, opisné. Vyslovení skutečného jména znamenalo, že by mohl být přivolán rozzlobený démon sídlící ve stromě.

Dub je u Indoevropanů i tradičně zasvěcen hromovládným bohům: slovan-skému Perunovi a baltskému Perkunovi, jejichž jména můžou být právě od výrazu pro tento strom odvozena. Častý je motiv, že hromovládce s oblibou sesílá blesky na duby; že blesky skutečně nejčastěji udeří právě do dubu, je doloženo i empiricky. Dubu a jeho dřevu či listí byly přikládány magické vlastnosti jako ochrana domů před hromem; pálení dubového listí mělo přivládat vítr, dubové věnce zavěšené na kravské rohy měly dobytku zajistit sílu a zdraví. Taktéž bylo dubu užíváno v magickém léčitelství, například věšením věcí nemocného na strom či zaklínáním nemoci do něj. Často byl dub vysazován při narození dítěte, především chlapce.

Dub se často objevuje jako heraldická figura ve znacích regionů a měst; bývá zobrazován buď jako celý stylizovaný strom, nebo jen jeho části, obvykle žaludy, listy nebo větve s obojím. Ve znaku symbolizuje sílu, věrnost, pevnost a vytrvalost.

Vladimír Glasnák

Znáte dobře Hradištko?

Poznáte, kde byla pořízena tato fotografie z roku 1942? Správnou odpověď nám napište prosím na redakce@hradistko.cz nebo písemně na adresu Obecního úřadu Hradištko, a to nejpozději do **10. března 2023**. Výherce obdrží Neučeb-

nici ekonomie, kterou do soutěže věnovala její autorka Lenka Farkačová.

Na minulém historickém snímku byl zachycen rybník v ulici V Chaloupkách za restaurací Japeka, dnes je mnohem menších rozměrů a nachází se na zahradě jednoho ze zdejších domů. Otázku tentokrát bohužel nikdo neuhodl.

SPOLEČNĚ PĚSTOVANÁ ZELENINA

PŘIDEJTE SE K NÁM!

Je nás už přes 30 rodin a rozjíždíme 7. sezónu. Rádi bychom se rozrostli ještě o pár dalších lidí, kteří by chtěli mít každý týden bedýnku poctivé zeleniny ze společného pole.

Chcete vědět více? Napište, ptejte se, přijďte se podívat. Neváhejte dlouho, máme poslední volné podíly! Přihlášky přijímáme do konce ledna 2023.

Ahoj, já jsem jeden týdenní podíl zeleniny :-)

BEZ CHEMIE
 S láskou pěstovaná na společném poli v bio kvalitě.

VŽDY ČERSTVÁ
 Dopoledne sklízíme, odpoledne si pochutnáte.

KAŽDÝ TÝDEN
 Pravidelně od června do listopadu v Davli a Pikovicích.

KPZ Pikovice
Komunitou podporované zemědělství

✉ marcela.tyfova@email.cz
 📍 **KPZ Pikovice**

Pixina.cz

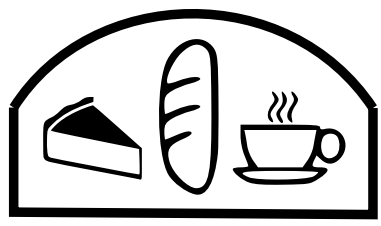

Nabízíme profesionální fotografické služby
Svatby, rodiny, páry, zvířata a další

Fotografické balíčky a všechny informace naleznete na facebooku Pixina Photo

+420 736 188 912 Pixina Photo

Konečně otevíráme !

PEKÁRNA HRADIŠTKO

prozatím otevřeno v pátky, soboty a neděle

čerstvý domácí chléb, zákusky, káva, ...
vše vyrábíme s láskou na Hradištku

Těšíme se na Vás Josef a Jana

Benešovská 22 (naproti bývalé poště)

📍 Pekařna Hradištko 📷 @pekarna_hradistko

Dámské a pánské kadeřnictví

Nově otevřeno

Stříhání, barvení, melírování,
foukání a další...

Provozní doba: na objednání

Kontakt: Simona Varcabová
723 898 539
Chovatelů 500
Hradištko 252 09

📷 📍

ČendaTOUR AUTOBUSOVÁ DOPRAVA

Cestovní agentura

Víte, co je nového u ČendaTOUR?

Máme již hotový návrh výletů na rok 2023
Zde je ukázka

- 18. 3. Alpy – ledovec - lyžařský zájezd
- 01. 4. Drážďany - výstava orchidejí
- 07. 5. Příbyslav - Martinice - Želiv
- 17. 6. Zámek Štekník - Most - Ledvice
- 28. 9. – 1. 10. Sprévký les - cyklo-vodácký zájezd
- 7. 10. Hrad Loket - Jáchymov
- 3. 12. Advent u sousedů - nejkrásnější vánoční trhy

Zájezd se koná při minimálním počtu 30 účastníků.
Kontakt: Čenda
Tel./WApp: 777 55 11 76; 777 55 11 75

Pavel Bechyně - Maselník 40, 252 07 Sěchovice, tel: 777 55 11 75
www.cendatour.cz e-mail: cendatour@seznam.cz
 Facebook: Čenda Bechyně
 Bankovní spojení: 670100-224844234/0210

Gauri.cz

Ručně vyráběné
náramky z minerálů,
japa mála náhrdelníky,
nebo macramé.

Udělejte si radost!

📍 facebook.com/gauri.cz
 📷 instagram.com/gauri.cz/

ZUZANČINA PEKÁRNA

na Rajchardově

Denně domácí:

- kváskový chléb
- bagetky
- sladké koláče
- řezy
- zákusky

Otevírací doba:
Út – Pá: 8-12 a 13-15
So: 8-12

Četnická 137, Hradištko-Rajchardov, tel.: 604 812 634

NESSAN

Převozy nemocných

Převážíme občany, kterým zdravotní stav nedovolí dopravit se sám, do zdravotnických zařízení na vyšetření, hospitalizace, rehabilitace, lázně, apod.

Naši odborně vyškolení řidiči se postarají o pacienta od domovních dveří až do ordinace. Převoz sanitním vozem je u nás možný, jak na doporučení lékaře, tak i bez něj, za úhradu pacientem.

Zavolejte nám na dispečink:
+ 420 739 22 33 44,
 naše dispečerky s vámi ochotně vše domluví.

www.nessan.cz

Podmínky a ceník inzerce najdete na:
www.hradistko.cz/moznosti-inzerce-ve-zpravodaji

